

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบในการก่อตัวของสาธารณมติในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรียงตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ

1. แนวคิดเรื่องสาธารณมติ (public opinion)
2. ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ (Theory of Spiral of Silence)
 - 2.1 ความเชื่อพื้นฐานอันเป็นที่มาของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ
 - 2.2 จุดกำเนิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ
 - 2.3 ข้อสันนิษฐานของทฤษฎี
 - 2.4 ข้อวิพากษ์ทฤษฎี

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น ในประเด็นสาธารณะ

3. แนวคิดเรื่องรูปแบบวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม (individualism) และกลุ่มนิยม (collectivism)
 - 3.1 แนวคิดแนวคิดเรื่องความเป็นตัวตน (concept of self): ปัจจัยทางวัฒนธรรมในระดับปัจเจกบุคคล(The individual-level factor of culture)
 - 3.2 แนวคิดเรื่องการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย (low context communication) และการสื่อสารที่อิงบริบทมาก (high context communication)
 - 3.3 แนวคิดเรื่องรูปแบบหรือพฤติกรรมความขัดแย้ง (conflict styles): ในฐานะเป็นตัวบ่งชี้วัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม
4. แนวคิดเรื่องความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย (democratic engagement)
 - 4.1 ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (political efficacy)
 - 4.2 ความสนใจทางการเมือง (political interest)
 - 4.3 ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม (political and social trust)

4.4 ความตระหนักในหน้าที่พลเมือง (civic duty)

4.5 ความอดกลั้นทางการเมือง (political tolerance)

1. แนวคิดเรื่องสาธารณสมบัติ (Public Opinion)

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับสาธารณสมบัติพบว่าแม้จะมีการใช้คำนี้กันอย่างแพร่หลาย แต่ทางด้านของความหมายของยังมีความไม่ชัดเจนอยู่ จากหลักฐานพบว่าได้มีอ้างอิงหรือพูดถึงใน Old Testament ในจดหมายของ Cicero ในช่วง 50 ปีก่อนคริสตศักราช ในคำราชของชาวสเปน และชาวจีนในช่วงศตวรรษที่ 4 และในตำนานนิทานต่างๆ (Jeffres, 1997:118)

นับตั้งยุคโบราณเป็นต้นมา คำที่มีความหมายใกล้เคียงกับสาธารณสมบัติได้ถูกนำมาใช้จำนวนมาก รวมถึงการแสดงออกถึงความเห็น (opinion and opinion) ดังเช่นตัวอย่างแรกๆที่มีการพบว่ามีการใช้คำนี้ ก็คืองานเขียนของ Niccolò Machiavelli, William Shakespeare, William Temple, John Locke, และ David Hume ส่วนการใช้วลีที่ว่า บรรยากาศความคิดเห็น (Climate of Opinion) ปรากฏขึ้นครั้งแรกในงานของ Joseph Glanvill ในปี ค.ศ. 1661 ซึ่งถูกค้นพบโดย Robert K. Merton (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 340)

จนกระทั่งถึงศตวรรษที่ 18 ในยุคของการเติบโตของอุดมการณ์เสรีนิยมประชาธิปไตยและเป็นยุคที่เชื่อในแนวคิดเหตุผลนิยม (rationalism) ความหมายของสาธารณสมบัติได้เริ่มถูกนำไปเชื่อมโยงกับอุดมการณ์ดังกล่าว ในยุคนี้พอจะประมวลการนิยามความหมายของสาธารณสมบัติได้เป็น 2 กลุ่ม คือความหมายแบบแคบ (limited definition) และความหมายแบบเปิดกว้าง (all-inclusive definition) (Terence H. Qualter, 1985: 8-10)

1. ความหมายแบบแคบ เริ่มจากข้อสันนิษฐานของประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมซึ่งเชื่อในเรื่องของพลเมืองที่มีความสนใจ มีข้อมูลและมีเหตุผล ดังนั้นสาธารณมติตามความหมายนี้จึงหมายถึงเฉพาะขอบเขตของคนที่เข้าข่ายตามข้อสันนิษฐานนี้เท่านั้น ในประเทศอังกฤษผู้ที่สนับสนุนประชาธิปไตยในยุคแรก เช่น Bentham ได้มองเห็นว่าชนชั้นกลางมีคุณสมบัติและมีความรู้แจ้ง (enlightened) ซึ่งความเห็นที่มีเหตุผลและมีข้อมูลของเขาย่อมจะสามารถปกป้องสังคมจากการฉ้อฉลและการละเมิดกฎหมายได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งจะปกป้องสังคมจากฝูงชน (mass) ที่ไม่มีเหตุผลได้

นอกจากนั้นยังมีความหมายอีกแบบหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้เน้นไปที่กระบวนการประชาธิปไตย ซึ่งเห็นว่าสาธารณมติเป็นคุณสมบัติเฉพาะของประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม Speier ซึ่งเห็นว่าสาธารณมติเป็นความจำเป็นที่พลเมืองจะสื่อสารไปถึงรัฐบาลของตน ซึ่งจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ถ้าเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะนั้นถูกห้าม นอกจากนั้น Key ยังได้ย้ำให้เห็นว่าสาธารณมติเป็นพันธะหน้าที่ที่รัฐบาลจะต้องตอบสนอง รัฐบาลอยู่ในสถานะที่ต้องฟังสา

ธารณคมนั้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าสาธารณคมนี้นั้นเป็นคุณค่าอันหนึ่งของประชาธิปไตย เพราะว่า เป็นสิ่งที่ปรากฏในสภาพแวดล้อมที่เป็นประชาธิปไตยเท่านั้น

2. ความหมายแบบเปิดกว้าง ใช้ในความหมายที่ครอบคลุมไปถึงความเห็นที่ทั้งมีเหตุผล และไม่มีเหตุผล มีข้อมูลและไม่มีข้อมูล ซึ่ง James Bryce เชื่อว่าในที่สุดแล้วด้วยความมีเหตุผลของมนุษย์ก็จะสามารถเอาชนะผลประโยชน์ส่วนตัว ความลำเอียงและความโง่เขลาได้ในที่สุด

ขณะเดียวกัน แนวคิดเรื่องสาธารณคณาธิปไตยกับรัฐบาลในประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมก็ก่อให้เกิดกระแสแนวความคิดเกี่ยวกับมุมมองที่มีต่อสาธารณคณาธิปไตยใน 2 ด้าน คือด้านบวกและด้านลบ (Terence H. Qualter, 1985: 11)

1. พวกนิยมประชาธิปไตย (democrat) เชื่อมมั่นในแนวคิดความมีเหตุผลของคณาธิปไตยสามัญ ซึ่งเป็นความเชื่อที่มีรากฐานมาจากแนวคิดของอริสโตเติลที่ไว้ใจในวิจารณ์ญาณของคณาธิปไตย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเชื่อมั่นในสติปัญญาของมนุษย์ที่จะเป็นตัวชี้นำพฤติกรรมที่ดีของมนุษย์มากกว่าผู้ปกครองเพียงคนเดียว

2. พวกนิยมชนชั้นนำ (elitists) เป็นพวกที่เชื่อมั่นใน Philosophy king ของเพลโต พวกนี้จะไม่ไว้ใจในความเห็น ซึ่งมองว่าความเห็นมีความสำคัญน้อยกว่าความรู้และทักษะของมืออาชีพและผู้ที่มีสติปัญญา วัตถุประสงค์ของคณาธิปไตยนี้ก็คือต้องมีการตรวจสอบสาธารณคณาธิปไตยเพื่อป้องกันไม่ให้เข้าไปแทรกแซงการบริหารงานของรัฐบาล

กระแสความคิดทั้งสองด้านนี้มีความสัมพันธ์กับการนิยามความหมายแบบแคบและเปิดกว้างเล็กน้อย กล่าวคือพวกนิยมประชาธิปไตยก็จะเน้นไปที่ความเชื่อมั่นในความมีเหตุผลในความเห็นของคณาธิปไตย ในขณะที่คนที่ไม่ไว้ใจในมวลชน (mass) ก็มีแนวโน้มที่จะขยายแนวคิดเรื่องสาธารณคณาธิปไตยไปถึงการไม่มีเหตุผลด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคำว่าสาธารณคณาธิปไตยในช่วงศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมาจะมีความหมายไปในลักษณะของการใช้เหตุผล แต่ Noelle-Neumann ก็ชี้ให้เห็นว่าในช่วงยุคก่อนศตวรรษที่ 18 นั้น คำว่าสาธารณคณาธิปไตยและคำอื่น ๆ ที่มีความหมายที่คล้ายคลึงกันถูกนำไปใช้ในแง่ของการ “ควบคุมสังคม” สาธารณคณาธิปไตยถูกเข้าใจในลักษณะของรูปแบบความเห็นพ้องทางสังคมในวงกว้าง ซึ่งทั้งรัฐบาลและสมาชิกที่เป็นปัจเจกบุคคลของแต่ละสังคมจะต้องมีความยึดเหนี่ยวผูกพันกัน ดังเช่นที่ Aristotle เคยกล่าวไว้ว่า “คนที่สูญเสียการสนับสนุนจากประชาชน บุคคลนั้นย่อมไม่มีทางเป็นกษัตริย์ได้อีกต่อไป”

Noelle-Neumann และ Peterson ยังได้ตั้งข้อสังเกตอีกว่าความหมายของคำว่าสาธารณคณาธิปไตยแบบเดิมนั้นยังมีความน่าสนใจแก่การศึกษา เนื่องจากว่าสาธารณคณาธิปไตยในแง่มุมมองของการใช้เหตุผลไม่สามารถอธิบายได้ว่าสาธารณคณาธิปไตยสามารถปลุกเร้าให้ผู้ปกครองเกิดความหวาดกลัวและกระตุ้นมวล

ชนให้เกิดการต่อต้านได้อย่างไร พลังของสาธารณมติเช่นนี้จะอธิบายได้ก็เพียงการย้อนกลับไปในมุมมองสาธารณมติแบบดั้งเดิมซึ่งเป็นที่เข้าใจมาหลายศตวรรษแล้ว นั่นก็คือ มุมมองที่มองสาธารณมติในแง่ของการควบคุมสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งต้องสันนิษฐานว่า สาธารณมติมีรากฐานมาจากเรื่องของอำนาจซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์หรือเป็นปฏิกริยาทางอารมณ์ที่สะท้อนกลับออกจากจิตใต้สำนึก แต่ไม่ได้มีรากฐานมาจากการใช้ความคิดที่มีตรรกะหรือเหตุผล

ประเด็นที่แตกต่างกันในนิยามแนวคิดเรื่องสาธารณมติ

เนื่องจากมีผู้นิยามความหมายของคำว่าสาธารณมติกันอย่างมากมาย แต่ยังไม่สามารถหาความหมายที่ชัดเจนและแน่นอนได้ Leo W. Jeffres (1997:118-119) จึงได้สรุปแนวคิดสาธารณมติในแง่มุมมองที่แตกต่างกัน ซึ่งได้เคยมีการกล่าวถึงไว้หลายประการ ดังนี้ ประการแรกก็คือความแตกต่างระหว่างคุณค่าพื้นฐานและความพึงพอใจ คุณค่าพื้นฐานหมายถึงความไว้วางใจพื้นฐานของผู้เลือกตั้งในความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ในขณะที่ความพึงพอใจหมายถึงความเห็นในช่วงสั้นๆเกี่ยวกับประเด็นต่างๆในช่วงเวลานั้นซึ่งรวมไปถึงความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับข้อเสนอการออกนโยบายสาธารณะต่างๆ ความแตกต่างอีกประการหนึ่งได้เน้นไปที่ธรรมชาติของความเห็นที่มีโครงสร้างและที่ไม่มีโครงสร้าง สื่อได้เปิดพื้นที่การแสดงออกกับกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆและกลุ่มต่อต้านซึ่งต้องการจะให้ส่งผลกระทบต่อนโยบายสาธารณะ

ความแตกต่างประการที่สามได้เน้นไปที่สภาพแวดล้อมในที่สาธารณะและที่เป็นส่วนตัว ซึ่งความเห็นนั้นได้ถูกแสดงออกมา ความแตกต่างที่คลาสสิกได้ถูกแสดงออกมาอย่างชัดเจนในทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บของ Elizabeth Noelle-Neumann ถ้าคนเชื่อว่าความเห็นของตนเองสอดคล้องกับเสียงส่วนใหญ่หรือมีแนวโน้มจะกลายเป็นเสียงหลักในสังคม พวกเขาจะรู้สึกถึงการได้รับการรับรองและแสดงความมั่นใจและประกาศออกมาอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะได้อย่างเปิดเผย ถ้าพวกเขาเชื่อว่าความเห็นของพวกเขาเป็นเสียงส่วนน้อย พวกเขาจะรู้สึกแน่ใจในจุดยืนของตนน้อยลงและมีแนวโน้มที่จะแสดงความเห็นน้อยลงไปยกเว้นในกลุ่มเพื่อน เมื่อผู้สนับสนุนความเห็นเสียงส่วนน้อยได้แสดงความเห็นออกมาและผู้สนับสนุนเสียงส่วนน้อยยังคงเงียบอยู่ การประเมินสภาพแวดล้อมของความเห็นย่อมได้รับผลกระทบ ความเห็นที่แสดงออกมาก็ปรากฏว่ามีน้ำหนักมากกว่าที่เป็นจริงและความเห็นเสียงส่วนน้อยก็ถูกกดดันมากขึ้นเรื่อยๆเพราะว่าคนจำนวนน้อยเท่านั้นที่จะเสี่ยงต่อการแสดงความเห็นซึ่งอาจจะเป็นผลให้เกิดการประเมินในทางลบจากคนอื่นได้

ความแตกต่างอีกประการหนึ่งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า พลเมืองได้รับข้อมูลหรือไม่ “ในช่วงศตวรรษที่ 19 และ 20 ความคิดเรื่องสาธารณมติได้ถูกเปลี่ยนรูปไปสู่แนวคิดเชิงบรรทัดฐาน ซึ่งก็คือความเห็นของพลเมืองที่มีข้อมูลทางการเมืองอยู่แล้ว ซึ่งได้สร้างความเห็นของเขาอย่างมีเหตุผล

และอิสระและรู้สึกมีพันธะต่อผลประโยชน์สาธารณะ” (Noelle-Neumann, 1989) การประเมินตัดสินของพลเมืองที่มีข้อมูลควรจะถูกสร้างขึ้นในลักษณะของความเห็นของชนชั้นนำหรืออาจจะถูกมองเห็นในแง่ที่เป็น “ภาพตัวแทนของสาธารณมติทั่วไป” ซึ่งสื่อได้สร้างขึ้นมาให้เห็นได้ชัดเจน

ก่อนปี 1937 และการสำรวจสาธารณมติ (poll) ในยุคสมัยใหม่ สาธารณมติหมายถึง “มุมมองที่มีต่อกิจการสาธารณะซึ่งเกิดมาจากคนที่มิใช่เสียงของชุมชนซึ่งเป็นผู้ที่มีข้อมูลและไคร่ครองอย่างรอบคอบถึงผลที่เกิดขึ้นในวงกว้าง” เมื่อการสำรวจความเห็น (poll) ได้รับความนิยมน Herbert Blumer นักสังคมวิทยาได้โจมตีการกระทำแบบนี้และเห็นแย้งว่าการสำรวจความเห็นไม่ได้มีคุณค่าทางวิทยาศาสตร์เพราะว่าสาธารณมติไม่สามารถเทียบเท่าได้กับข้อสรุปของปัจเจกบุคคลทั้งหมดในทางตรงกันข้ามมันควรจะสะท้อน โครงสร้างของสังคมตามกลุ่มหน้าที่ต่างๆซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ในแบบแผน การสื่อสารที่มีความซับซ้อน Converse เห็นแย้งกับมุมมองที่ว่า การแสดงออกในเวทีสาธารณะโดยคนที่ทรงอิทธิพลเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นของสาธารณมติ เขาได้ชี้ให้เห็นว่าความเห็นที่ได้รับความนิยมน่าจะแตกต่างกันอย่างมากจากความเห็นที่มีประสิทธิภาพ ดังตัวอย่างเช่น เสียงส่วนน้อยที่มีความรู้สึกรุนแรงอาจจะมีชัยชนะได้ในการลงคะแนนเลือกตั้งหรือในการออกกฎหมาย เช่น การควบคุมปืน เป็นต้น

ความแตกต่างอีกประการหนึ่งได้มองสาธารณมติในแง่ของการควบคุมสังคม Beniger ได้เสนอแนะว่า กระแสความสนใจในแนวคิดการครอบครองความเป็นเจ้า (hegemony) ซึ่งหมายถึงการครอบงำด้วยความคิดหนึ่งหรือกรอบความคิดหนึ่งอาจจะส่งสัญญาณว่าถึงจุดเปลี่ยนของแนวคิดสาธารณมติในลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจนถึงการควบคุมทางสังคม ซึ่งเป็นวิธีการซึ่งคนควบคุมและถูกควบคุมซึ่งกันและกันในเวลาเดียวกันผ่านการสื่อสารในที่สาธารณะ

2. การก่อตัวของสาธารณมติ : ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ (Theory of Spiral of Silence)

2.1 ความเชื่อพื้นฐานที่เป็นที่มาของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น Noelle-Neumann มองความหมายของสาธารณมติในแง่มุมมองของ “การควบคุมทางสังคม” ซึ่งเกิดมาจากข้อสันนิษฐานที่ว่าสาธารณมติเป็นเรื่องของอำนาจ ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเกิดมาจากปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่สะท้อนออกมาจากจิตใต้สำนึก ดังนั้น ในการทำความเข้าใจทฤษฎีของ Noelle-Neumann จำเป็นอย่างยิ่งต้องเข้าใจรากฐานความเชื่ออันเป็นที่มาของทฤษฎีนี้ก่อน ผู้วิจัยจะได้ใช้เนื้อที่ส่วนนี้ในการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งเป็นความเชื่อพื้นฐานของทฤษฎีดังกล่าว เพื่อจะได้ทำให้เข้าใจแนวคิดของกระบวนการเกิดสาธารณมติตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ

ธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ที่ถูกค้นพบโดยจากนักวิชาการหลายท่านแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่เกิดมาจากการ ไม่กล้าฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคมเพราะกลัวการถูกลงโทษหรือ โศกเด็ยจากสังคมหรือกลัวอีกนัยหนึ่งสาธารณมตมีพลังอำนาจซึ่งต้องการความเห็นพ้องหรืออย่างน้อยที่สุดทำให้เกิดความเจ็บได้

การค้นพบธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 341-345)

แนวคิดเรื่องธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ไม่ได้รับการยอมรับในสังคมตะวันตกนักในช่วงแรกๆ เนื่องจากว่าแนวคิดนี้มองสาธารณมตเป็นเรื่องผลของพฤติกรรมสะสมที่มาจากจิตใต้สำนึก ไม่ใช่เกิดมาจากกระบวนการตัดสินใจที่มีเหตุผลตามแนวคิดแบบเสรีนิยมประชาธิปไตย

นักปราชญ์และนักวิจัยที่ศึกษาในเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ได้ถูกโจมตีและต่อต้านอย่างหนักจากนักวิชาการด้วยกัน รวากับว่าผลการศึกษาของพวกเขาได้โจมตีเจตจำนงเสรีของมนุษย์ (man's free will) การต่อต้านในยุคแรกๆก็มีตัวอย่างเช่น John Locke (1894) ได้บรรยายให้เห็นว่าสาธารณมตมีพลังบังคับให้คนปฏิบัติตามเพราะความกลัวการถูก โศกเด็ยได้อย่างไร

ไม่มีใครที่จะหลีกเลี่ยงจากการลงโทษด้วยการดำเนินคดีและไม่สามารถหนีได้ คนที่ ทำผิดไปจากแบบแผนและความเห็นของกลุ่มที่ตนเองสังกัดอยู่ และแนะนำตัวเอง ไม่มีถึงหนึ่งในหมื่นของคนที่จะดำเนินชาและไม่รู้สึกรู้สาต่อการที่จะตกอยู่ในสภาพความไม่ชอบและการดำเนินคดี-เตียนจากกลุ่มของตน คนนั้นจะต้องกลายเป็นคนแปลกหน้าและผิดปกติ ซึ่งเป็นคนที่พอใจกับการอยู่ในสภาพที่เสียหน้า และเสียชื่อเสียงกับสังคมตัวเอง คนที่โศกเด็ยหลายคนต่างแสวงหาและถูกทำให้เคลื่อนตาม แต่ก็ไม่มีใคร ซึ่งอย่างน้อยที่สุดที่ยังมีความคิดหรือความรู้สึกของมนุษย์จะอยู่ในสังคมได้ภายใต้ความไม่ชอบและความเห็นในทางแยๆจากคนคุ้นเคยของตน และสนทนาคด้วย นี่คือการระอ้นหนักอึ้งสำหรับความทรมาณของมนุษย์

Locke ได้สร้างกฎขึ้นมาจาก การสังเกตของเขา เขาคิดว่าเป็นกฎที่เทียบได้กับกฎการลงโทษจากพระเจ้า (divine law) และ กฎหมายมหาชน (civil law) เขาเรียกว่า “กฎของความเห็น ชื่อเสียงและความนิยม (law of opinion, reputation and fashion)” เขาได้อธิบายอย่างชัดเจนว่า เมื่อการกระทำนั้นเกี่ยวข้องกับกฎ การให้รางวัลหรือการลงโทษ ซึ่ง ไม่ได้มีอยู่ภายในตัวการกระทำนั้นก็จะเกิดขึ้นมาเอง การไม่ยอมรับจากสภาพแวดล้อมเป็นการลงโทษคนที่ฝ่าฝืนต่อกฎของความเห็น

ชื่อเสียงและแบบแผน และความไม่เห็นพ้อง นี่ก็คือความกลัวมากกว่าเป็นการลงโทษจากพระเจ้า หรือการลงโทษจากกฎหมายจากผู้มีอำนาจ แต่แนวคิดของ Locke ก็ไม่ได้รับการยอมรับ เนื่องจากถูกมองว่าแนวคิดของเขาเป็นการลดคุณค่าของความเป็นมนุษย์ลง ไปเหลือเพียงแค่การกระทำตามแบบแผนเดียวกันเท่านั้น

คนค้นพบธรรมชาติทางสังคมที่มีชื่อเสียงคนต่อมาก็คือ Jean-Jaques Rousseau ในตอนกลางของศตวรรษที่ 18 Rousseau ได้สรุปข้อสังเกตของเขาไว้ว่า “มนุษย์ ในฐานะของสัตว์สังคมมีความโน้มเอียงหันเหสู่ภายนอกเสมอ” อันดับแรกมนุษย์บรรลุถึงความรู้สึกพื้นฐานของมนุษย์ผ่านทาง การรับรู้ถึงสิ่งที่คนอื่นคิดกับตนเอง Rousseau ตระหนักถึงการต่อสู้ระหว่างธรรมชาติของแต่ละปัจเจกบุคคลกับธรรมชาติทางสังคมของพวกเขา ระหว่างความต้องการที่จะทำให้ความต้องการของตนเองได้รับอย่างน่าพอใจกับการติดตามผลประโยชน์ของตนเอง หรือกล่าวอีกด้านหนึ่งเป็นความต้องการที่จะได้เป็นที่รู้จักและได้รับการเคารพในอีกด้านหนึ่ง

George Herbert Mead (1863-1931) จากมหาวิทยาลัยชิคาโก ซึ่งเป็นคนที่ค้นพบธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์เป็นคนต่อมา Mead ได้ค้นพบปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (symbolic interaction) ในขณะที่เขาศึกษาในประเทศเยอรมัน เขาได้รับรู้ความสำคัญถึงทฤษฎีของ Wilhelm Wundt (1832-1920) ที่ว่ามนุษย์สื่อสารผ่านภาษาท่าทางก่อนที่จะมีการพูดออกมา ซึ่งมาจากข้อสันนิษฐานที่ว่าภาษาท่าทางเหล่านี้มีความหมายร่วมกันทางสัญลักษณ์

Mead ได้เข้าไปสู่การศึกษาธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ผ่านทาง การค้นพบของเขาจากสิ่งที่อยู่ภายใน ซึ่งปัจเจกบุคคลได้จินตนาการถึงสิ่งที่คนอื่นกำลังพูดเกี่ยวกับตนเอง สิ่งทีคนอื่นคิดถึงตัวเอง วิธีที่คนอื่นประเมินตัวเอง ก่อนที่จะแสดงให้เห็นถึงปฏิกิริยาภายนอกที่แท้จริงออกมา ฉะนั้นคนจึงคาดการณ์เชิงสัญลักษณ์ล่วงหน้าถึงการลงโทษโดยการ โดดเดี่ยวและการตำหนิซึ่งเกิดขึ้นตามมาจากการฝ่าฝืนต่อกฎของความเห็น ชื่อเสียงและแบบแผน

ปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ไม่ได้ทำให้เราเข้าใจคนอื่นได้ดีกว่า แต่ก็ทำให้เราสามารถคาดการณ์ได้ว่าคนอื่นมีปฏิกิริยาต่อเราอย่างไร Mead ได้จำแนกความแตกต่างระหว่างคำว่า “I” และ “Me” ซึ่งคำว่า “I” หมายถึงจิตสำนึกของคนต่ออัตลักษณ์ของตนเอง ในขณะที่ “Me” หมายถึงภาพลักษณ์ของตน ซึ่งเป็นสิ่งที่คนอื่นเชื่อว่าพวกเขาถูกมองหรือถูกประเมินจากคนอื่นอย่างไร ปัจเจกเลือกกระหว่างสองมุมมองนี้

แต่การศึกษาของ Mead ก็ยังคงไม่ได้รับการยอมรับเหมือนกับนักวิชาการก่อนหน้านี้ มุมมองที่เขาเสนอขึ้นมาดูไม่เป็นที่ไปตามแบบแผนธรรมเนียมของงานศึกษาในสมัยนั้น จนกระทั่ง 3 ปีต่อมาหลังจากที่เขาเสียชีวิต ลูกศิษย์ของ Mead ได้รวบรวมผลงานของเขาและได้นำไปเสนอในที่ประชุม International Philosophy Congress ครั้งที่ 6 ณ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ในปี 1962 จนได้รับการชื่นชมจากที่ประชุมอย่างมากและงานของเขาก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นงานที่เป็นการต่อ ยอดให้กับงานของ John Locke

Erving Goffman (1922-1982) ได้ต่อยอดองค์ความรู้เรื่องธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ Goffman ไม่ใช่ นักสังคมวิทยาแต่เป็นนักจิตวิทยา ซึ่งแรงบันดาลใจในงานของเขาก็เกิดมาจากการขึ้นหนึ่งในคลินิกทางจิตบำบัดของเขาเอง ต่อภายหลังจากเขาได้เป็นศาสตราจารย์ที่มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียและเพนซิลวาเนีย หนังสือและบทความของเขามีชื่อว่า Behavior and Public Places และ หนังสือชื่อ Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity ได้ก่อให้เกิดแนวโน้มนิยาม ตรายาบ (Stigma) และสถานที่สาธารณะ (public place) เป็นศัพท์วิชาการที่แปลกใหม่ในแวดวงวิชาการสังคมศาสตร์ในขณะนั้น Goffman ใช้คำว่าตรายาบ (stigma) เพื่อแสดงให้เห็นภาวะของผู้ป่วยทางจิตเป็นเสมือนคนมีตรายาบประทับว่าเป็นคนที่ไม่ปกติ พวกเขาจะใช้การแสดงความรู้สึกออกมาทางใบหน้าและแสดงออกมาทางลักษณะท่าทางภายนอก โดยพยายามจะเอาชณะตรายาบและการ โดดเดี่ยวโดยการการปรับท่าทีและพฤติกรรมและพยายามแสดงท่าทีออกมาให้เป็นปกติเพื่อให้คนอื่นรับรู้ว่าเป็นปกติ แต่เนื่องด้วยเหตุผลบางประการทำให้การควบคุมตนเองพลาดไปและการแสดงออกทางใบหน้าโดยรวม เพื่อที่พยายามรักษาลักษณะท่าทางภายนอกให้สอดคล้องกับภาพที่ต้องการให้คนอื่นเห็นตนเองก็ยังคงไม่ค่อยได้ผลนัก

ส่วนคำว่าสาธารณะ (public) หรือสถานที่สาธารณะ (public place) Goffman ได้อธิบายว่าผู้ป่วยทางจิตรู้สึกว่าคุณบังคับให้มีการเปิดเผยตนเองเพื่อให้เห็นคนอื่นประเมินจากสาธารณะ พวกเขา รับรู้ที่สาธารณะเป็นเสมือนศาลที่คอยตัดสิน ยังมีการเปิดเผยต่อสาธารณะมากเท่าใด ผู้ป่วยก็ยิ่งรู้สึกรู้สึกว่าไม่ได้รับการปกป้องและต้องรู้สึกทนทุกข์มากเท่านั้น

งานของ Goffman เริ่มมีความชัดเจนขึ้นทีละน้อยว่าปฏิกริยาและอารมณ์เหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะกับผู้ป่วยทางจิตเท่านั้น ใครก็ตามยอมถูกทำให้ทุกข์ทรมานจากสภาพตรายาบจากการสูญเสียอัต-ลักษณะตนเองในที่สาธารณะได้ทั้งนั้น ภาพการลงโทษต่อผู้ที่ละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคมโดยใช้การประจานในสมัยโบราณก็เปรียบเทียบกับได้กับการประจานทางสื่อในยุคปัจจุบัน การลงโทษก็คือการสร้างตรายาบและการ โดดเดี่ยวคนที่ละเมิดหรือผิดแผกไปจากคนปกติทั่วไป

ในตอนปลายศตวรรษที่ 18 คำว่าจิตวิทยาสังคมได้ถูกนำมาใช้และนักวิจัยก็พยายามเป็นครั้งแรกที่จะวัดปรากฏการณ์ทางจิตวิทยาสังคมเชิงประจักษ์ งานที่เป็นมาตรฐานเช่น Personality and Social Psychology ซึ่งตีพิมพ์ในปี 1992 โดย Barbara Krahe แม้จะพบว่าได้มีการเน้นไปที่จิตวิทยานุคลิกภาพและการวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคลิกภาพที่แตกต่างกันในหลายสถานการณ์ แต่ก็ไม่ได้มีการอ้างถึงแนวคิดธรรมชาติทางสังคมที่ปรากฏในงานของ Locke, Rousseau, Mead หรือ Goffman เลย

อย่างไรก็ตาม แม้จะพบแนวคิดเรื่องแรงกดดันที่จะให้ยอมตาม (pressure to conform) ซึ่งเป็นสิ่งที่รับประกันความยึดเหนี่ยวสังคมเอาไว้ ภายใต้อำนาจ “พลวัตของกลุ่ม” แต่พลวัตกลุ่มก็ได้เน้นไปที่ปฏิสัมพันธ์โดยตรงของกลุ่มปฐมภูมิ ซึ่งเป็นสาธารณะแบบที่รู้จักหน้าค่าตากัน ไม่ใช่สาธารณะที่เป็นใครก็ได้ซึ่งไม่รู้จักกันแบบเดียวกับที่ได้มีการอ้างถึงในธรรมชาติทางสังคมของ

มนุษย์ ซึ่งกระบวนการที่จะสร้างแรงกดดันให้ปฏิบัติตามมีลักษณะแตกต่างกัน เพราะแม้ว่าปัจเจกบุคคลจะถูกประทับตราบาปและข่มขู่เพื่อกันออกจากกลุ่มปฐมภูมิ แต่กระบวนการที่เกี่ยวข้องก็ยังมีระดับที่เบาว่าการประทับตราบาปซึ่งเกิดขึ้นมาจากการสูญเสียชื่อเสียงของตนเองจากการประจาน เพราะกลุ่มยังมีความพยายามที่จะดึงเอาสมาชิกที่เบี่ยงเบนกลับเข้ามา และจะใช้วิธีกันออกไปก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นอยู่ในข่ายที่ไม่สามารถจะดึงกลับมาได้แล้วเท่านั้น

แต่สำหรับการที่เป็นใครก็ไม่รู้ (anonymous) หรือสาธารณมติที่ไม่มีตัวตนจับต้องไม่ได้ (intangible court of public opinion) ทำหน้าที่แตกต่างกัน ผ่านการตัดสินใจอย่างรวดเร็วและไม่ได้ยินข้อโต้แย้งใดๆ คนจะต้องทำงานหนักเพื่อยึดถือความเห็นทั่วไปของตนเองเอาไว้ท่ามกลางบรรยากาศคิดเห็น (climate of opinion) ซึ่งคุกคามทั้งชื่อเสียงของตนและอันตรายอันเกิดจากการละเมิดกฎเกณฑ์ ความเปลี่ยนแปลงของคุณค่าและปฏิกริยากลับทั้ง “ภายใน” และ “ภายนอก”

ตามธรรมชาติของปัจเจกบุคคล อัตลักษณ์ของพวกเขา ซึ่ง Mead หมายถึง “I” คนเราจะมีธรรมชาติอีกลักษณะหนึ่ง ธรรมชาติทางสังคม หรือ “self” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “Me” ของ Mead ธรรมชาติทางสังคมนี้ก็คือความกลัวการโดดเดี่ยว มันเป็นความอ่อนแอมากที่สุด ในยุคกลาง ผู้ที่กระทำความผิดจะเป็นลมหมดสติสองสามนาทีหลังจากการประจาน แม้ว่าเขาจะไม่ได้โดนทำร้ายทางร่างกายแม้แต่ปลายผมสักเส้นก็ตาม

ปรากฏการณ์มากมายซึ่งเราเผชิญหน้าอยู่อยู่ทุกวันนี้ก็มีรากฐานมาจากธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ การควบคุมทางสังคมซึ่งเป็นหลักประกันถึงการยึดเหนี่ยวทางสังคม ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพก็เพราะว่ามันเป็นธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์

ความอึดอัดใจ (Embarrassment) ในฐานะที่เป็นตัวบ่งชี้ความกลัวการถูกโดดเดี่ยว (Fear of Isolate) (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 345-347)

หลักฐานจากการทดลองหลายชิ้นได้ชี้ให้เห็นว่าความกลัวการโดดเดี่ยวเป็นธรรมชาติทางสังคมอย่างหนึ่งของมนุษย์ Florence Van Zuuren นักจิตวิทยาชาวดัตช์ซึ่งได้ศึกษางานของ Mead และ Goffman มาอย่างจริงจังได้นำเสนอผลการค้นพบในงานประชุมวิชาการทางด้านจิตวิทยาที่เมืองPerugia ในปี1983 ในรายงานที่ชื่อว่า “ประสบการณ์ในการฝ่าฝืนกฎ”

Van Zuuren ได้เสนอแนะระเบียบวิธีใหม่ คือวิธีการใช้ตัวเองทดลอง (self-experimentation) ซึ่งตั้งใจจะช่วยนักวิจัยให้รู้และมีประสบการณ์ที่เป็นอัตวิสัยถึงธรรมชาติทางสังคมของตนเอง Van Zuuren และคณะได้ใช้ตัวเองทดลองในเรื่องของความอึดอัดใจ โดยทำการสังเกตและบันทึกความรู้สึกในสถานการณ์ที่ชวนอึดอัด ดังตัวอย่างเช่นพวกเขาได้หยุดเดินทันทีอย่างฉับพลันในตรงกลางทางเดินย่านธุรกิจ จากนั้นพวกเขาก็ได้เดินเข้าไปในร้านกาแฟที่ยังมีที่ว่างเหลืออยู่ครั้งหนึ่ง แต่ก็ไปเลือกนั่งโต๊ะที่มีคนคู่หนึ่งนั่งอยู่ หรือบางทีก็เข้าไปในร้านของชำและ

ชื่อของอย่างเดียวกันในเวลาใกล้เคียงกัน ในแต่ละกรณีได้มีการสังเกตความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการฝ่าฝืนกฎที่ไม่มีการเอ่ยออกมา

งานอีกชิ้นหนึ่งก็คือ การขึ้นลิฟท์ไปยังชั้นบนสุดไปยังจุดที่คนอื่นจะมองเห็นได้ชัดเจนซึ่งเป็นจุดที่พวกเขาไม่คุ้นเคยจากนั้นก็จะมีรอบๆ ผู้เข้าร่วมการทดลองคนหนึ่งกล่าวว่าแม้ว่าเธอจะเคยยืนในตึกนี้มาก่อน แต่เธอก็กังวลว่าเธอไม่รู้ว่าจะพูดอะไรถ้าใครสักคนมาถามเธอว่าเธอมาทำอะไรบนนี้ “ฉันตระหนักทันทีว่ามันประหลาดเพียงไรที่ฉันจะต้องมองไปที่กระเปาะและเสื้อสีชมพูของตัวเอง” เธอมองเห็นตัวเองจากข้างนอก ผ่านทางสายตาของคนอื่นๆ ผู้เข้าร่วมการทดลองตนเองหลายคนรายงานว่าพวกเขาไม่สามารถกระทำเช่นนี้ต่อไปอีกได้และไม่สามารถฝ่าฝืนกฎตามที่ได้วางแผนเอาไว้ได้

นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยการสื่อสารใน Mainz ได้มีประสบการณ์คล้ายๆ กันเมื่อพวกเขาได้ทดสอบด้วยวิธีการใช้ตัวเองทดลองในสถานการณ์เช่นการร้องเพลงในย่านถนนคนเดินในMainze ทั้งเดินคนเดียวและเดินเป็นกลุ่ม (ซึ่งจะง่ายกว่ามาก) จากนั้นได้ขึ้นขึ้นเค้กให้กับคนที่เดินผ่านไปมาและทำการเดินแบบคนป่าโซโลก่อนที่จะเริ่มมีการสังสรรค์กัน

การใช้ตัวเองทดลองสะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมมนุษย์มีลักษณะของการควบคุมมาจากภายในของแต่ละบุคคลก่อนที่การควบคุมทางสังคมจะเริ่มแสดงบทบาท ปัจเจกบุคคลจะเริ่มจินตนาการถึงการคุกคามการ โศดเดียดก่อนที่เกิเกิดขึ้นจริง การคิดถึงสถานการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจจะทำให้คนปรับแก้พฤติกรรมที่ต่อต้านกฎเกณฑ์หรือที่เบี่ยงเบนไปจากความเห็นพ้องของสังคม ซึ่งนานพอก่อนที่การควบคุมทางสังคมภายนอกจะเริ่มขึ้นและนานพอก่อนที่กลุ่มสังคมจะรู้ถึงการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์นั้น

นี่คือสิ่งที่ George Herbert Mead บรรยายไว้ว่าเป็นปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นการจินตนาการว่าคนอื่นจะคิดอย่างไรและจะมีปฏิกิริยากลับมาอย่างไร ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อปัจเจกบุคคลราวกับว่าสิ่งนั้นได้เกิดขึ้นจริงแล้ว

ปรากฏการณ์ในลักษณะเดียวได้ถูกสังเกตเห็นโดย Michael Halleemann ซึ่งได้จัดตั้งกลุ่มเพื่อนนักศึกษาเพื่อใช้ตัวเองทดลองใน Mainz ในการทดลองนักศึกษาได้สร้างบุทบนถนนย่านธุรกิจ ด้านหลังมีป้ายฟ้าประกาศไว้ว่า “หยุดการใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือยที่นำมาจัดงานคาร์นิวัลในเมนเซ” ส่วนป้ายอื่นๆก็กระตุ้นเตือนให้คนที่ผ่านไปมาได้เข้าร่วมกับองค์กรเพื่อสนับสนุนการรณรงค์นี้ด้วยข้อความที่ว่า “การจัดงานคาร์นิวัลทั้งปัจจุบันและอนาคตควรจะถูกยกเลิกด้วยเหตุผลของมนุษยธรรม เงินที่ประหยัดได้ควรจะถูกนำไปใช้ช่วยเหลือประเทศโลกที่สาม” แผ่นพับจำนวนมากที่แสดงเจตจำนงนี้ได้วางอยู่ที่บูท นักศึกษาพยายามที่จะกระจายแผ่นพับให้กับคนที่ผ่านไปมาและเชิญชวนให้ลงรายชื่อเพื่อสนับสนุนการรณรงค์ครั้งนี้

การฝ่าฝืนครั้งนี้ถือว่ายู่ในระดับที่รุนแรงมาก เพราะการงานคาร์นิวัลถือว่ามีความสำคัญต่อภาพลักษณ์และอัตลักษณ์ของชาวเมือง Mainz อย่างมากเท่ากับงานคาร์นิวัลของเมือง Rio de Janeiro เลยทีเดียว

จากหน้าต่างของบ้านข้างเคียง หนึ่งในขณะนักศึกษาได้บันทึกภาพสิ่งที่เกิดขึ้น แม้แต่เจ้าของร้านที่อยู่ถนนใกล้เคียงกันก็พยายามจะโคดเคี้ยวขณะนักศึกษา โดยพยายามที่จะกระพือข่าวอย่างรวดเร็วให้กับคนที่เดินผ่านไปมาและแนะนำให้คนเหล่านี้อย่าเข้าใกล้ด้วยเสียงเตือนว่า “ให้ อยู่ห่างจากพวกนี้เอาไว้ พวกเขาย้ายไปแล้ว”

Hallmann ได้รายงานต่อมาว่าประสบการณ์ที่เขาได้รับก็คือผู้คนให้ความเห็นชาต่อเขาหรือคนอื่นๆ มักจะใช้วิธีเดินอ้อมเพื่อหลีกเลี่ยงที่จะเดินมาที่เขาหรือเลี่ยงที่จะมาที่เขา สิ่งนี้ทำให้เขาตัดสินใจที่จะทุ่มเวลาให้กับการทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในหัวข้อนี้

ด้วยวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกชิ้นนี้ทำให้เราเข้าใจอย่างชัดเจนถึงประสบการณ์ความอึดอัดใจซึ่งเกิดมาจากธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ ต่อมา Halleman ได้เริ่มศึกษาปรากฏการณ์ความอึดอัดใจอย่างเป็นระบบ โดยได้สำรวจรวบรวมสถานการณ์ที่สะท้อนถึงความอึดอัดใจจากการตอบที่บันทึกไว้ในช่วงระหว่างการสัมภาษณ์ได้มากถึง 30 สถานการณ์ สถานการณ์เหล่านี้ถูกพิมพ์ลงบนการ์ดและแสดงต่อผู้ตอบในช่วงที่มีการสำรวจประชากรจริง ซึ่งผู้ตอบจะถูกขอให้ให้ตัดสินใจในสถานการณ์ที่พวกเขาเจอความอึดอัดใจและไม่อึดอัดใจ

ผลการศึกษานี้รวมถึงการสำรวจครั้งอื่นๆ ก็แสดงให้เห็นถึงผลที่คล้ายคลึงกันถึงปฏิกิริยาของผู้ตอบในหลายประเทศทั้ง สเปน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ยกเว้นผลการศึกษาที่ประเทศ

สหราชอาณาจักรเท่านั้นที่เห็นได้ชัดเจนว่าประชากรอังกฤษมีความรู้สึกรู้สึกของความอึดอัดน้อยกว่าคนในประเทศอื่นมาก อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมการค้นพบครั้งนี้ก็ชี้ให้เห็นถึงลักษณะธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ที่รวมอยู่ในวัฒนธรรมต่างๆ

2.2 จุดกำเนิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียม (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 347-348)

ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียมเป็นทฤษฎีที่อยู่ภายใต้ร่มเงาของกลุ่มความคิดและประวัติศาสตร์ การศึกษาธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ แรงกดดันที่จะให้ยอมตาม (pressure to conform) ความกลัวการถูก โดดเดี่ยว (fear of isolation) เป็นแนวคิดพื้นฐานของการทำความเข้าใจในทฤษฎีนี้ ซึ่งได้ให้รายละเอียดถึงพลวัตของสาธารณมติในสถานการณ์ซึ่งกระแสความเห็นกำลังเปลี่ยนแปลง นี่คือนมมมองของกลุ่มแนวคิดที่กล่าวไว้ข้างต้น แนวคิดซึ่งคนมีธรรมชาติทางสังคมที่เป็นเหตุให้เขา

เมื่ออยู่ท่ามกลางคนอื่น ๆ มีประสบการณ์ความกลัวถูกโคດเคี้ยวและได้ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของเขา ในที่สาธารณะ

ข้อสงสัยได้เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการวิจัยเรื่องการเลือกตั้งในช่วงการรณรงค์การเลือกตั้งระดับสหพันธรัฐของเยอรมันในออกทำการสำรวจการรณรงค์ทั้งหมด ตลอดช่วง 10 เดือนจากเดือนธันวาคมปี 1964 ถึงก่อนวันเลือกตั้งเล็กน้อย ผลการสำรวจความตั้งใจที่จะลงคะแนนยังคงไม่เปลี่ยนแปลง หลังจากผ่านไปแต่ละเดือน สองพรรคใหญ่คือ Christian Democrat และ พรรค Social Democrat ซึ่งเป็นพรรคคู่แข่ง ทั้งสองพรรคต่างมีคะแนนสุทธิต่อมีคนที่ตั้งใจลงคะแนนให้แก่พรรค ร้อยละ 45 ในสถานการณ์เช่นนี้ดูเหมือนว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะทำนายผลการเลือกตั้งว่า พรรคใดจะชนะการเลือกตั้ง ตลอดระยะเวลาการรณรงค์ คะแนนของทั้งสองพรรคยังคงมีลักษณะคู่ที่แบบหายใจรดต้นคออยู่

อย่างไรก็ตาม ในช่วงสองสามสัปดาห์สุดท้ายและไม่กี่วันก่อนการเลือกตั้งสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลง ซึ่งจากผลการสำรวจได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะที่เรียกว่า “แกว่งในนาทีสุดท้าย” หลังจากที่คะแนนยังคงสุทธิต่อมาตลอดหลายเดือน จำนวนร้อยละของผู้ตอบที่กล่าวตั้งใจจะลงคะแนนให้พรรค Christian Democrat ได้สูงขึ้นไปถึงร้อยละ 50 ในขณะที่สัดส่วนของผู้ตอบว่าตั้งใจจะลงคะแนนให้พรรค Social Democrat ลดลงมาที่ระดับร้อยละ 40 ในที่สุดผลการเลือกตั้งก็ยืนยันผลการสำรวจครั้งสุดท้ายนี้ พรรค Christian Democrat ชนะการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงร้อยละ 49 ขณะที่พรรค Social Democrat ได้รับคะแนนเสียงร้อยละ 40

มีความพยายามที่จะระบุถึงสาเหตุว่าทำไมถึงได้มีการเปลี่ยนแปลงในนาทีสุดท้ายในด้านความตั้งใจลงคะแนน ข้อสงสัยดังกล่าวได้นำไปสู่การพัฒนาเป็นทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงิบ แม้ว่าความตั้งใจลงคะแนนเลือก ซึ่งถูกวัดด้วยคำถามที่ว่า “ถ้าการเลือกตั้งที่จะเกิดขึ้นในวันอาทิตย์นี้ ท่านจะลงคะแนนให้พรรคใด จะยังคงไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา แต่หลายคำตอบที่ได้ก็มีการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาเดียวกัน “แน่นอนไม่มีใครรู้แน่ชัดได้ว่า คุณคิดอะไร ใครจะเป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง” ในเดือนธันวาคม 1964 จำนวนร้อยละของผู้ตอบซึ่งคาดว่าพรรค Social Democrat จะชนะการเลือกตั้งมีคะแนนใกล้เคียงกับผู้ที่คาดว่าพรรค Christian Democrat จะชนะการเลือกตั้ง ซึ่งในความเป็นจริงแล้วพรรค Social Democrat มีคะแนนน้อยกว่าเล็กน้อย แต่จากนั้นผลก็เริ่มเปลี่ยนทิศทาง จำนวนผู้ตอบที่คาดว่าพรรค Christian Democrat จะชนะการเลือกตั้งเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ Social Democrat เริ่มสูญเสียความนิยมลง ประมาณต้นเดือนกรกฎาคม ปี 1965 พรรค Christian Democrat มีคะแนนนำอย่างเห็นได้ชัด ในเดือนสิงหาคม ประมาณร้อยละ 50 คาดการณ์ว่าพรรค Christian Democrat จะชนะการเลือกตั้ง แม้ว่าการสำรวจทั้งสองครั้งจะถามด้วยคำถามชุดเดียวกัน แต่ผลก็ออกมาแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ซึ่งผลลักษณะนี้ปรากฏออกมาในช่วงปลายของการรณรงค์ ผลที่เกิดขึ้นดังกล่าวเรียกว่าเป็นกระแทกแบบ banwagon effect กล่าวคือ ผู้มีสิทธิลง

คะแนนประมาณร้อยละ 3-4 ได้รับผลจากกระแสนี้และแกว่งออกไปในทิศทางของผู้ได้รับการคาดการณ์ว่าจะชนะการเลือกตั้ง

มีคำถามว่าขณะที่แต่ละพรรคยังคงมีจุดแข็งหรือจุดเด่นเหมือนเดิม แต่ทำไมความคาดหวังถึงผู้ที่จะชนะการเลือกตั้งจึงได้เปลี่ยนแปลงไป ได้มีการตั้งข้อสังเกตว่าสาเหตุอาจจะมีมีความเกี่ยวข้องกับการเยือนเยอรมันของสมเด็จพระราชินีนาถแห่งอังกฤษในช่วงฤดูร้อนปี 1965 ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ได้เสด็จไปยังสถานที่ต่างๆของประเทศเยอรมัน พระองค์ทรงได้รับการต้อนรับจากผู้ที่ใฝ่รับเสด็จด้วยความชื่นชม ขณะเดียวกันนายกรัฐมนตรี Ludwig Erhard ซึ่งเป็นสมาชิกพรรค Christian Democrat ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในขณะนั้นก็ได้ตามเสด็จอยู่ตลอดเวลา ภาพบรรยากาศแห่งการชื่นชมที่ปรากฏอยู่ตลอดเวลาการเยือนของสมเด็จพระราชินีจึงอาจจะส่งผลต่อการเพิ่มความรู้สึกที่ดีในหมู่ผู้สนับสนุนรัฐบาลพรรค Christian Democrat และอาจจะไปกระตุ้นให้พวกเขากล่าวหรือแสดงออกได้อย่างมั่นใจ ขณะที่ไปทำให้ผู้สนับสนุนพรรค Social Democrat รู้สึกว่าตกอยู่ในวงล้อมของผู้สนับสนุนพรรคคู่แข่ง ภาวะเช่นนี้อาจทำให้พวกเขา รู้สึกถูกคุกคามหรือทำให้กลัวจากอารมณ์ฮึกเหิมของฝ่ายตรงข้าม จนทำให้ผู้สนับสนุนพรรค Social Democrat ยอมเจียบเสียบลง กระทั่งตกลงไปสู่จุดที่พรรคการเมืองของตนแทบจะไม่ได้ปรากฏให้เห็นในที่สาธารณะเลย แม้ว่าในความเป็นจริงแล้วเสียงของผู้สนับสนุนก็ไม่ได้น้อยกว่าพรรคคู่แข่ง แต่เป็นเพราะธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ ซึ่งกลัวการถูกโดดเดี่ยว จึงอาจเป็นสาเหตุให้พรรค Social Democrat ต้องตกอยู่ในภาวะเจียบเสียบลงไป

ในภายหลัง โดยเฉพาะในช่วงที่อารมณ์วันหลังการรณรงค์การเลือกตั้งของประเทศในปี 1972 ยังคงมีอยู่ สถาบัน Allensbach ได้ใช้การสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อชี้ให้เห็นความกลัวการถูกโดดเดี่ยวของมนุษย์ ขณะที่ในเวลาต่อมาปรากฏการณ์รูปแบบเดียวกับที่เคยสังเกตเห็นในช่วงระหว่างการเลือกตั้งปี ค.ศ. 1965 ก็ได้ถูกติดตามศึกษาอีกหลายครั้งในหลายโอกาส ซึ่งในช่วงนี้ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียบได้เริ่มที่ก่อตัวเป็นรูปร่างขึ้น

2.3 ข้อสันนิษฐานของทฤษฎี

ข้อสันนิษฐานส่วนใหญ่ของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียบเกิดขึ้นมาจากความเชื่อในธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ว่าส่งผลกระทบต่อการก่อตัว ทำงานและผลกระทบต่อสาธารณมติ ทฤษฎีดังกล่าวประกอบด้วย 5 สมมติฐานหลัก ดังนี้ (Noelle-Neumann, 1991: 260)

1. การคุกคามเรื่องความโดดเดี่ยว (Threat of Isolation) ในสังคมที่มีการยึดเหนี่ยวรวมกลุ่มได้นั้นจะต้องมาจากความเห็นพ้องในคุณค่าและเป้าหมายในระดับที่เพียงพอ (Noelle-Neumann, 1991: 260) เพื่อเป็นหลักประกันว่าความเห็นพ้องนี้จะยังคงดำรงอยู่ได้ สังคมต้องคุกคามความโดดเดี่ยวกับปัจเจกบุคคลที่มีการฝ่าฝืนความเห็นพ้องนั้น

2. ความกลัวการ โดดเดี่ยว (Fear of Isolation) ข้อสันนิษฐานข้อนี้เกิดมาจากการศึกษาเชิงทดลองเรื่องการยอมปฏิบัติตาม (conformity) ของ Asch ซึ่ง Noelle-Neumann ได้ใช้เป็นหลักฐานในการสันนิษฐานถึงผลกระทบของความกลัวการถูก โดดเดี่ยวที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา เธอได้ใช้การทดลองของ Asch ที่แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าผู้เข้าร่วมการทดลองจะมองเห็นว่า “เส้นเชือกที่ถูกเลือกโดยผู้เข้าร่วมการทดลองส่วนใหญ่ นั้นจะไม่ใช่คำตอบที่ดีที่สุด แต่พวกเขาก็เลือกที่จะยอมเชื่อตาม” การทดลองชิ้นนี้ชี้ให้เห็นว่าความกลัวการถูก โดดเดี่ยวเป็นปัจจัยหลักในการมีอิทธิพลต่อการยอมตาม (Noelle-Neumann, 1993: 40)

ข้อสันนิษฐานถึงความสัมพันธ์ระหว่างความกลัวการ โดดเดี่ยวกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา ได้รับการยืนยันจากการศึกษาของ Kurt Neuwirth ที่พบว่าความกลัวการถูก โดดเดี่ยวมีความสัมพันธ์ทางลบกับการเข้ามาถกเถียงอภิปรายทางการเมือง เช่นเดียวกันกับ Petric และ Pinter (2002: 37) และ Moy, Domke และ Stamm (2001: 15) ที่พบว่าความกลัวการถูก โดดเดี่ยวเป็นตัวอธิบายความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น แต่มันจะไม่ลดลงเมื่อความเห็นนั้นสอดคล้องกับเสียงส่วนใหญ่

3. การใช้ความรู้สึกแบบกึ่งสถิติเป็นตัวประเมิน (quasi-statistical sense) จากผลของการความกลัวการถูก โดดเดี่ยว ปัจเจกบุคคลได้ติดตามสภาพแวดล้อมเพื่อที่จะตรวจสอบกระแสของความคิดเห็นและแนวโน้มของความคิดเห็นในอนาคต การติดตามเช่นนี้รวมทั้งการติดตามการรายงานข่าวจากสื่อเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ การสังเกตสภาพแวดล้อมโดยตรง หรือการเข้าร่วมอภิปรายระหว่างบุคคลในประเด็นต่างๆ

ขณะที่ Yang (1997: i) ได้ศึกษาปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจ็บในบริบทการเมืองของเกาหลีใต้ พบว่ากระแสความเห็นระดับชาติในปัจจุบันเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นในเมืองที่เป็นศูนย์กลางการเมืองระดับชาติ ในขณะที่การรับรู้กระแสความเห็นระดับชาติในอนาคตมีอิทธิพลต่อกระบวนการเกลียวแห่งความเจ็บมากกว่าในเมืองที่อยู่ชายขอบการเมืองของเกาหลีใต้ นอกจากนี้ยังมีการชี้ให้เห็นว่าสื่อสารมวลชนเป็นแหล่งข้อมูลหลักและตัวชี้แนะในการประมาณการความเห็น

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจในการนำเอาทฤษฎี Third-Person Effect (TPE) มาเป็นกลไกที่ใช้อธิบายการประเมินกระแสความเห็น Lars Willnat (1996: 187) ได้วิเคราะห์ผลกระทบของการรับรู้ความเห็นของคนอื่นต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในฮ่องกง โดยนำเอาทฤษฎี TPE กับเกลียวแห่งความเจ็บมาทดสอบร่วมกันในบริบทของสาธารณมติเรื่องอนาคตทางการเมืองของฮ่องกง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า TPE มีอิทธิพลโดยอ้อมต่อกระบวนการเกลียวส่วนแห่งความเจ็บผ่านทางผลกระทบต่อรับรู้สาธารณมติ กล่าวอีกนัยหนึ่ง TPE ทำให้คนรับรู้ว่ามีอิทธิพลต่อคนอื่นมากกว่าตนเอง ดังนั้นปัจเจกบุคคลก็จะมีการประมาณการว่ากระแสความ

เห็นก็เป็นเช่นนั้น ถ้าความเห็นของตนไม่สอดคล้องกับความเห็นของเสียงส่วนใหญ่แล้วก็มีแนวโน้มที่จะแสดงความเห็นน้อยลง

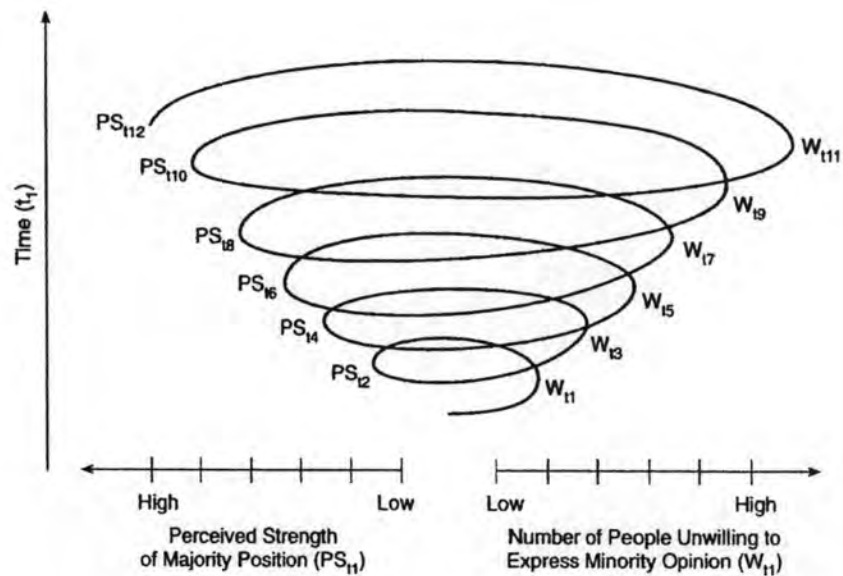
4. ความเต็มใจที่จะพูดออกมาและแนวโน้มที่จะเงียบเสียง (willingness to speak out and tendency to remain silent) ปึงเจกบุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงความเห็นและทัศนคติออกมาในที่สาธารณะเมื่อพวกเขารับรู้ว่าคุณค่าความเห็นของเขามีความเหนือกว่าหรือเพิ่มสูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่มีความรู้สึกว่าเป็นเสียงส่วนน้อยหรือมีแนวโน้มลดจำนวนคนที่เห็นด้วยลง พวกเขาจะเริ่มระมัดระวังและเงียบลงไปที่สุดในที่สุด

Glynn, Hayes และ Shanahan (1997: 452 and 461) ได้ทำการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (meta-analysis) ถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสนับสนุนความเห็นของตนเองกับความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมา หลักฐานการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าแม้จะมีความสัมพันธ์กันน้อยแต่ก็มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับซึ่งคนเชื่อว่าคนอื่น ๆ มีความเห็นคล้ายคลึงกันกับตนกับความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่าสาเหตุที่ค่าความสัมพันธ์ที่ออกมาน้อยอาจจะเกิดปัญหาที่คำถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการสำรวจไม่สามารถเข้าปรากฏการณ์เกลียวแห่งความเงียบได้คืบคั้น เนื่องจากธรรมชาติของสถานการณ์สมมติที่ใช้ในคำถามที่สำรวจไม่ได้ก่อให้เกิดสภาพเงื่อนไขทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นตัวสร้างผลกระทบของเกลียวแห่งความเงียบ

ต่อมาเมื่อ Hayes, Shanahan และ Glynn (2001: 45) ได้ทำการทดสอบว่าคุณค่าความเห็นที่จะแสดงความเห็นในสถานการณ์จริงแปรผันไปตามการรับรู้การสนับสนุนความเห็นของพวกเขาอย่างไร จากการให้รายชื่อหัวข้อที่มีศักยภาพที่จะเกิดการโต้แย้งจำนวน 6 หัวข้อกับกลุ่มคนจริงๆ ผู้เข้าร่วมการทดลองรายงานว่าความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นในหัวข้อจะยังมีมากขึ้น ถ้าพวกเขารับรู้ว่ามีคนสนับสนุนความเห็นของพวกเขาในประเด็นนั้นๆ มาก

5. วงเกลียวแห่งความเงียบ (spiral of silence) ปฏิสัมพันธ์ของทั้งสี่ปัจจัยนี้นำไปสู่กระบวนการก่อตัว เปลี่ยนแปลงและเสริมแรงสาธารณมติ ปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบจะเริ่มขึ้น เมื่อความคิดเห็นหนึ่งได้เริ่มมีเสียงดังขึ้นเรื่อยๆ ขณะความคิดเห็นอีกฝ่ายเริ่มจะเงียบหายไป (Noelle-Neumann, 1974: 43-51) ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงการก่อตัว เปลี่ยนแปลงและเสริมแรงสาธารณมติ
ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ

นอกจากนั้นยังมีปัจจัยอีก 3 ประการที่จำเป็นต้องทำความเข้าใจเพื่ออธิบายปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจ็บให้ได้ครบถ้วนสมบูรณ์

1. องค์ประกอบทางจริยธรรมของสาธารณมติ กระบวนการเกลียวแห่งความเจ็บจะเกิดขึ้นก็เพียงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม หรือประเด็นที่เป็นเรื่องของคุณค่า (value) ซึ่งปัจเจกบุคคลโคดเคี้ยวหรืออาจจะ โคดเคี้ยวตัวเขาเองจากที่สาธารณะ” (Noelle-Neumann, 1993: 231) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งกระบวนการสาธารณมติจะไม่ถูกสร้างขึ้นในเวลานั้น ถ้าไม่มีการเน้นย้ำให้เห็นถึงลักษณะทางศีลธรรมและจริยธรรม ซึ่งแสดงนัยยะให้เห็นว่าคนที่มีความเห็นที่แตกต่างกันนั้นไม่ใช่คน โง่ แต่เป็นคนไม่ดี องค์ประกอบทางจริยธรรมนี้คือสิ่งที่สร้างอำนาจให้กับสาธารณมติและทำให้มันสามารถสร้างการคุกคามความ โคดเคี้ยว ซึ่งก่อให้เกิดกระบวนการเกลียวแห่งความเจ็บในช่วงเวลานั้นได้

2. ปัจจัยเรื่องของเวลา การรับรู้บรรยากาศของความคิดเห็น (climate of opinion) และแนวโน้มของความคิดเห็นที่จะพัฒนาต่อไปในอนาคตเป็นปัจจัยสำคัญที่ Noelle-Neumann กล่าวไว้ว่า คนจะประเมินความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะว่า ความคิดเห็นฝ่ายใดเป็นความคิดเห็นที่เด่นชัดในสังคม หรือมีแนวโน้มที่จะเป็นความคิดเห็นที่เหนือกว่าในอนาคต และมุมมองใดมีแนวโน้มที่จะเป็นเสียงส่วนน้อยหรือมีแนวโน้มที่จะได้รับการสนับสนุนลงไปเรื่อยๆ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวได้สร้างความเห็นหนึ่งให้เป็นสาธารณมติในช่วงเวลานั้น

3. บทบาทของสื่อ สื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเกิดปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจ็บ ถ้าเสียงส่วนใหญ่ของสื่ออยู่ข้างเดียวกับข้อโต้แย้งที่เป็นเรื่องของจริยธรรม สื่อก็จะมี

พลั่งอย่างมากต่อทิศทางการเกิดวงเกลียวแห่งความเจียบ (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 275-276) “มีการหักล้างทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียบทันทีที่เมื่อใดก็ตามน้ำหนักของสื่อได้เบี่ยงเบนไปจากสาธารณมติ” (Noelle-Neumann, 1993: 200)

Noelle-Neumann ได้ให้เหตุผลถึงความสำคัญเฉพาะอย่างยิ่งต่อจุดยืนของสื่อมวลชนในสังคมร่วมสมัย ในคำกล่าวของเธอ สื่อมวลชนปรากฏอยู่ทั่วทุกหนแห่งและมีความสอดคล้องกัน (ubiquitous and consonant) ลึกๆแล้ว มันยากที่จะรับรู้เรื่องราวประจำวันโดยปราศจากการเปิดรับสื่อมวลชนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ตั้งแต่จากการฟังข่าวตอนเช้าไปจนถึงการอ่านหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารและสังเกตป้ายโฆษณา หรือการรับชมข่าวโทรทัศน์ ความไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงสื่อเหล่านี้ออกไปได้เป็นปัญหาอย่างยิ่ง เธอเห็นแย้งว่า เพราะฉะนั้นสื่อมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันอย่างเห็นได้ชัด นั่นก็คือ มีความคล้ายคลึงกันของข่าวและเนื้อหาของสื่ออื่นๆ ซึ่งเสริมว่ามีความหลากหลายตามแบบเสรีประชาธิปไตย การที่ระบบของสื่อมีลักษณะปรากฏอยู่ทั่วไปทุกหนแห่งและมีความสอดคล้องกันเป็นผลให้เกิดบรรยากาศหรือกระแสขนาดใหญ่ซึ่งห่อหุ้มปัจเจกบุคคลส่วนใหญ่ในสังคมเอาไว้ ผ่านกระบวนการสร้างภาพความเป็นจริงของสังคมที่เหมือนกัน (Salmon and Chi-Yung Moh, 1994: 147)

2.4 ข้อวิพากษ์ของทฤษฎี

Scheufele และ Moy (2000: 12) ได้รวบรวมข้อวิพากษ์ทฤษฎีเกลียวแห่งความเจียบจากนักวิชาการหลายคน ในฐานะที่เป็นทฤษฎีระดับมหภาค ข้อวิพากษ์ดังกล่าวได้เน้นไปที่ 3 ส่วนหลักๆ ประการแรก นักวิจัยได้ตั้งคำถามว่าความกลัวการถูกโคดเด็วเป็นคำอธิบายที่เพียงพอและพอเพียงต่อความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมาในการศึกษาที่ใช้วิธีการแบบทดลองและสำรวจหรือไม่ ส่วนนักวิจัยหลายคนได้เสนอแนะปัจจัยอื่นๆนอกเหนือจากความกลัวการถูกโคดเด็วซึ่งมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมา ประการที่สอง การศึกษาหลายชิ้นที่ได้มีการทดสอบทฤษฎีเกลียวแห่งความเจียบที่เป็นการศึกษาเชิงประจักษ์ได้มีการวิพากษ์การทดลองการยอมรับปฏิบัติตามของ Asch และ Milgram ในแง่ที่ไม่น่าจะเป็นหลักฐานที่เพียงพอของทฤษฎีเกลียวแห่งความเจียบ ประการที่สาม นักวิจัยได้เสนอแนะว่าตัวชี้แนะ (cues) เกี่ยวกับกระแสความเห็นอาจจะมาจากแหล่งอื่นๆมากกว่ากระแสความเห็นระดับชาติ

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะพูดออกมา

ข้อวิพากษ์ในประเด็นนี้ก็คือการเน้นไปที่ความกลัวการถูกโคดเด็ว ในฐานะที่เป็นปัจจัยเดียวในการอธิบายความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมาของปัจเจกบุคคล นักวิจัยได้สำรวจเงื่อนไขที่ไม่แน่นอนอื่น ๆ อีกมากกว่าปัจจัยความกลัวการถูกโคดเด็ว

Salmon and Neuwirth (1990: 567) ได้ทดสอบแบบจำลองของ Noelle-Neumann อย่างละเอียด ผลพบว่า คนที่มีความเห็นส่วนตัวสอดคล้องกับความเห็นส่วนใหญ่ระดับประเทศ (national majority) ก็มีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นต่อหน้าคนแปลกหน้ามากกว่าคนที่มีความเห็นส่วนตัวเป็นเสียงของคนส่วนน้อย

แม้ว่างานวิจัยส่วนมากจะได้ออกถึงถึงการรับรู้ของคนกับการแสดงความคิดเห็นในช่วงเวลานั้น แต่ปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบก็เป็นแบบจำลองที่เป็นพลวัตร ซึ่งเสียงส่วนน้อยก็สามารถกลายมาเป็นเสียงที่ดังขึ้นหรือเห็นได้อย่างชัดเจนขึ้นได้ในเวลาต่อมา ทั้งนี้เป็นผลที่เกิดมาจากสมาชิกเสียงส่วนมากเกิดความลังเลใจที่จะพูดออกมา

Price Allen ได้สรุปจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบข้อค้นพบจากการศึกษาคนอเมริกันเมื่อไม่นานมานี้ ดูเหมือนว่าจะไม่สนับสนุนข้อกล่าวอ้างที่ว่าความกลัวการถูกโดดเดี่ยวสามารถนำไปสู่การเงียบของเสียงส่วนน้อยได้ ขณะที่ Glynn และ McLeod มีความเห็นว่าข้อสันนิษฐานเรื่องความกลัวการถูกโดดเดี่ยวเป็นแรงกระตุ้นที่จะเงียบหรือแสดงความคิดเห็นออกมาอาจจะผิดพลาดก็ได้ ซึ่งควรจะมีการทดสอบให้เห็นเชิงประจักษ์อย่างจริงจัง ดูเหมือนว่าหลายครั้งคนที่มีความเห็นส่วนน้อยก็มีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา จากหลักฐานการวิจัยได้เสนอแนะว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์และสังคมของคน ธรรมชาติของประเด็น ความเด่นของปัจเจกบุคคลและแรงดึงดูดทางบวกต่อกลุ่มทางสังคมเป็นตัวกำหนดที่สำคัญในการแสดงความคิดเห็นมากกว่าการถูกโดดเดี่ยว ในการศึกษา 2 เมือง Lin และ Salwen พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความกลัวการถูกตัดออกจากสังคม (fear of ostracism) กับความเต็มใจที่จะพูดออกมาในประเด็นที่เป็นข้อโต้แย้งนั้น (Jeffres, 1997:130)

Willnat, Lee และ Detenber (2002: 408-409) ได้ทดสอบตัวแปรอื่นๆนอกเหนือจากความกลัวการโดดเดี่ยวที่มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ผลพบว่าความกลัวการโดดเดี่ยว ความวิตกกังวลในการสื่อสารและการรับรู้ความสำคัญของประเด็นมีความสัมพันธ์กับการแสดงความคิดเห็น

Moy, Domke และ Stamm (2001: 15) ได้ศึกษาพบว่าตัวแปรทางประชากรศาสตร์ การใช้สื่อและการรับรู้ความสำคัญของประเด็นเป็นตัวทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งเรื่องการริเริ่มวิธีการลงคะแนนลับเป็นครั้งแรก นอกจากนั้นยังมีการศึกษาปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบในประเทศเกาหลีใต้ พบว่า ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ความเกี่ยวข้องในประเด็น อัตลักษณ์ของชุมชน การใช้สื่อมวลชน การสื่อสารระหว่างบุคคล คุณค่าเกี่ยวกับลัทธิขงจื้อและแรงจูงใจอื่น ๆ มีผลต่อการแสดงความคิดเห็นด้วยเช่นกัน (Seungchan Yang, 1997: i)

นอกจากนั้นความแตกต่างทางวัฒนธรรมก็เป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งที่ถูกพบว่ามีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เป็นข้อโต้แย้งของคน Tokinoya (1989 cited in .Jeffres, 1997: 131) ได้ทดสอบทฤษฎีเกลียวแห่งความเงียบในเอเชียตะวันออก คือญี่ปุ่น จีนและเกาหลีใต้ โดยการให้ทัศนคติที่จะแสดงออกทางสาธารณะต่อหลากหลายประเด็น ผลพบว่า ทฤษฎี

วงเกลียวแห่งความเจ็บเกิดขึ้นได้ในประเทศเอเชียตะวันออกในระดับที่แตกต่างกัน กล่าวคือความเต็มใจที่จะพูดออกมาในฐานะที่เป็นตัวแปรตามมีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยเฉพาะความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะของชนญี่ปุ่นมีประมาณหนึ่งในสามของคนเกาหลีใต้และคนจีน

จากการศึกษาของ Ito พบว่าลักษณะทางวัฒนธรรมของชนญี่ปุ่นเป็นปัญหาต่อการประยุกต์ใช้ทฤษฎีตะวันตกในการอธิบายการก่อตัวของสาธารณมติของญี่ปุ่น อันเนื่องมาจากลักษณะทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะเป็นหนึ่งเดียว ตามนัยยะของ Ito ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บไม่สามารถทดสอบในประเทศญี่ปุ่น เพราะว่าชนญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่จะมีการเกาะกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นและมักจะหลีกเลี่ยงการสนทนาหัวข้อทางการเมืองเพื่อจะเลี่ยงความไม่เห็นพ้องหรือการเผชิญหน้า (Ito, 1993: 69)

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมในแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น แต่สำหรับประเด็นนี้ผู้วิจัยจะยกนำไปทบทวนรวมอยู่ในหัวข้อแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมต่อไป

หลักฐานทางการทดลอง

ข้อวิพากษ์วิจารณ์การทดลองยอมตาม (conformity) ของ Asch ในประเด็นความเหมาะสมสำหรับการทดสอบสมมติฐานที่นำไปสู่ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ได้เน้นไปที่ 6 ลักษณะ ซึ่งทั้งหมดเกี่ยวข้องกับความจริงภายนอก

ประการแรก ผู้ร่วมการทดลองในการทดลองได้รับการเสนอสิ่งเร้าที่คลุมเครือ ซึ่งถูกขอให้จำแนกระหว่างคำตอบที่ถูกและผิดที่สังเกตได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่สาธารณมติตามมุมมองของ Noelle-Neumann แล้วมีความหมายถึงการเป็นเครื่องมือควบคุมทางสังคม ไม่ใช่เป็นเรื่องของการใช้เหตุผล ดังนั้นสาธารณมติจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่าอะไร “ถูก” หรือ “ผิด” แต่มันขึ้นอยู่กับว่าอะไร “ดี” หรือ “เลว” ตามที่กล่าวมานี้ มันจึงเป็นมิติของจริยธรรมซึ่งทำให้สาธารณมติมีพลังในการทำให้เกิดการยอมตาม (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 349)

ประการที่สอง ตัวแปรอิสระที่สำคัญเช่นการสื่อสารระหว่างบุคคลระหว่างผู้ร่วมการทดลองในช่วงระหว่างการทดลองไม่ได้ถูกควบคุมอย่างเพียงพอ

ประการที่สาม สภาวะ (setting) การทดลองด้วยสิ่งเร้าสิ่งหนึ่ง ณ จุดหนึ่งของเวลาไม่สามารถอธิบายลักษณะกระบวนการของสาธารณมติตามลักษณะของวงเกลียวแห่งความเจ็บได้

ประการที่สี่ นักวิจัยได้เสนอแนะว่าแม้แรงจูงใจทางบวกเช่นการอยู่ข้างเดียวกับผู้ชนะสามารถอธิบายพฤติกรรมการยอมตามได้ (comformity) แต่ก็ยังมีนักวิจัยอีกส่วนเห็นแย้งว่าอัตราการยอมตามในการทดลองตามแบบ Asch นี้ได้ก่อให้เกิดผลที่อยู่ตรงกันข้ามสองประการ ก็คือแรงกดดันที่จะยอมปฏิบัติตามกับแรงกดดันที่อยู่อย่างอิสระ(เป็นตัวของตัวเอง)

ประการที่ห้า ทฤษฎีที่ดีควรจะสามารถนำไปใช้ได้ในประเทศอื่นๆ ได้ จากการทดสอบการยินยอมปฏิบัติตามของ Milgram ได้แสดงให้เห็นระดับของการยินยอมตามในชาวนอร์เวย์มีมากกว่าคนฝรั่งเศสในระดับที่สูงกว่ามาก ด้วยการขยายขอบเขตการวิจัยนี้ Meeus และ Raijmakers ได้ขยายขอบเขตการวิจัยนี้ไปทดสอบคนในประเทศสหรัฐอเมริกา ยุโรป ออสเตรเลียและตะวันออกไกล ซึ่งพบผลการศึกษาที่สอดคล้องกัน กล่าวคือแต่ละประเทศมีระดับการยอมตามไม่เท่ากัน

ประการสุดท้าย ขอบเขตของการยอมตามในการทดลองของ Asch ขึ้นอยู่กับความเป็นเอกลักษณ์ของแรงกดดันของเสียงส่วนใหญ่ เมื่อผู้เข้าร่วมการทดลองได้รับการสนับสนุนจากคนเพียงกลุ่มเดียว อัตราการยอมตามก็จะลดลงไปหนึ่งต่อสี่ของระดับการยอมตามเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการยอมตามที่มีเสียงเป็นเอกลักษณ์ ข้อมูลเหล่านี้จึงแสดงให้เห็นว่ามี “เสียงส่วนใหญ่ที่พอเพียงสำหรับการสรุปว่าเป็นเอกลักษณ์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเสียงประมาณหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นว่ามีความเห็นวแน่นอนในหมู่ปัจเจกบุคคลเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าจำนวนคนที่มีการตอบในลักษณะเดียวกันจริงๆ”

กลุ่มอ้างอิงและสาธารณชนที่ไม่รู้จักกัน

ประการสุดท้ายข้อวิพากษ์ได้ตั้งคำถามว่ากลุ่มอ้างอิงมีผลกระทบต่อความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมาหรือไม่ การวิพากษ์มีความสัมพันธ์กับข้อวิพากษ์การทดลองยอมตามของ Asch จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แม้คนเพียงคนเดียวที่เห็นด้วยกับการประเมินของผู้เข้าร่วมการทดลองก็เพียงพอแล้วสำหรับผู้เข้าร่วมการทดลองที่จะยืนตามแรงกดดันของเสียงส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามข้อวิพากษ์นี้ได้ระบุเพียงหนึ่งในสองปัญหาที่สนใจเรื่องของกลุ่มอ้างอิง ประการแรก กลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลต่อความกลัวการถูก โศกเดี้ยวของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มอ้างอิงเองกลัวความ โศกเดี้ยวเสียเอง ซึ่ง Noelle-Neumann เห็นว่าเป็นเรื่องที่เกิดมาจากอุปนิสัยทางบุคลิกภาพ ประการที่สอง ซึ่งอาจมีความสำคัญมากกว่า กลุ่มอ้างอิงทำหน้าที่ ในลักษณะการเป็นตัวแทนของกระแสความเห็นได้หรือไม่ กล่าวอีกนัยหนึ่ง คนเราทำการอนุมานจากกลุ่มอ้างอิงของเขาถึงกระแสความเห็นส่วนใหญ่หรือไม่ การกระจายความเห็นภายในกลุ่มอ้างอิงเป็นตัวทำนายการแสดงความคิดเห็นได้ดีกว่ากระแสความเห็นระดับชาติหรือไม่

Glynn และ McLeod (1984: 731) ได้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบไว้ว่ามีการประมาณการพลังของชุมชน องค์กรและกลุ่มอ้างอิงของคนในฐานะเป็นตัวลดทอนอิทธิพลของสื่อที่มีต่อสังคมกว้างต่ำกว่าความเป็นจริง

Oshagan (1996: 335) ได้ตั้งข้อสังเกตว่านักวิจัยมักจะเน้นแต่เพียงมวลชนในฐานะที่เป็นแหล่งอิทธิพลทางสังคม แต่มองข้ามความสำคัญของกลุ่มที่อยู่ระหว่างกลางอิทธิพลทางสังคมนั้น Oshagan พบว่าโดยภาพรวมเมื่อความเห็นส่วนใหญ่ของกลุ่มอ้างอิงและสังคมมีความเด่นพอกัน อิทธิพลของกลุ่มอ้างอิงก็จะมีอิทธิพลอย่างเห็นได้ชัดกว่า

3. แนวคิดเรื่องรูปแบบวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม (individualism) และแบบกลุ่มนิยม (collectivism)

นักวิจัยที่ศึกษาแนวคิดข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ได้เสนอแนะมิติต่างๆ เพื่อใช้อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างกัน ในช่วงที่ผ่านมาแม้ว่ามีผู้เสนอเกณฑ์การจำแนกรูปแบบไว้หลายรูปแบบ แต่หากกล่าวถึงรูปแบบที่นักวิจัยนิยมนำไปเป็นเกณฑ์ในการศึกษาความแตกต่างและความคล้ายคลึงทางพฤติกรรมมากที่สุด คือรูปแบบวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม เนื่องจากมีการค้นพบว่ารูปแบบวัฒนธรรมดังกล่าวปรากฏอยู่ในทุกวัฒนธรรม เพียงแต่ว่าแบบใดจะเป็นลักษณะเด่นเหนือกว่าหรือเป็นรูปแบบหลักในวัฒนธรรมนั้น (Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 512)

ปัจเจกชนนิยมหมายถึงความ โน้มเอียงในคุณค่าลักษณะทั่วไปของคนในวัฒนธรรมที่จะเน้นให้เห็นอัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคลเหนือกว่าอัตลักษณ์ของกลุ่ม สิทธิของปัจเจกบุคคลจะอยู่เหนือพันธะหน้าที่ที่มีต่อกัน และความสำเร็จของปัจเจกบุคคลจะอยู่เหนือความสำเร็จของกลุ่ม ในทางกลับกันความเป็นกลุ่มนิยมหมายถึงการให้คุณค่าทั่วไปของคนในวัฒนธรรมที่จะเน้นให้เห็นอัตลักษณ์ของกลุ่มอยู่เหนืออัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคล พันธะหน้าที่ที่มีต่อกันจะอยู่เหนือกว่าสิทธิส่วนตัว และความใส่ใจต่อกันจะอยู่เหนือกว่าความต้องการและความปรารถนาของปัจเจกบุคคล (Stella Ting-Toomey, 1998: 403)

Triandis (cited in Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 513) เห็นว่าความเป็นคนในกลุ่ม (in-group) เป็นลักษณะสำคัญของในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมากกว่าแบบปัจเจกชนนิยม ดังเช่นตัวอย่างงานของ Lebra ซึ่งให้เห็นว่าวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีลักษณะของการร่วมมือและความเป็นปึกแผ่น และความรู้สึกร่วมกัน ความรู้สึกของการเป็นส่วนหนึ่งของเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม เขาเห็นแย้งว่ายิ่งจำนวนของลักษณะความเป็นคนในกลุ่มมีขนาดใหญ่มากเท่าใด อิทธิพลก็จะยิ่งแคบลงเท่านั้น และความลึกซึ้งของอิทธิพลก็จะยิ่งน้อยลงเท่านั้น เนื่องจากว่าวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีจำนวนความเป็นกลุ่มเฉพาะด้านมากมาย กลุ่มต่างๆที่อยู่ภายในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมจึงสร้างอิทธิพลต่อพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลได้น้อยกว่าความเป็นคนในกลุ่มในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมซึ่งมีจำนวนกลุ่มน้อยกว่า เขาได้เสนอแนะว่าสมาชิกของวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีความ

แตกต่างที่เห็นภาพได้อย่างชัดเจนจากสมาชิกของความเป็นคนในกลุ่มและความเป็นคนนอกกลุ่มมากกว่าสมาชิกของวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมเป็น

มีการตั้งข้อสังเกตว่าวัฒนธรรมตะวันตกเป็นลักษณะปัจเจกชนนิยม ดังนั้นคนจะไว้วางใจต่อวิจารณ์ญาติส่วนบุคคล ขณะที่วัฒนธรรมตะวันออกเน้นย้ำให้เห็นถึงความกลมเกลียวของผู้คนระหว่างคนกับธรรมชาติ และการให้คุณค่าของการใช้วิจารณ์ญาติตัดสินใจจากกลุ่ม Tomkins ได้สะท้อนให้เห็นว่าลักษณะทางจิตวิทยาของปัจเจกบุคคลเป็นผลมาจากมิติของวัฒนธรรมแบบนี้ เขาได้เสนอว่าความเป็นมนุษย์ ในอารยะธรรมแบบตะวันตกมีแนวโน้มที่จะเชิดชูตัวเอง ไม่ว่าจะทางบวกหรือทางลบ ในขณะที่ความคิดแบบตะวันออกมีลักษณะเน้นความกลมกลืนระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ (McPhail, 1989: 170)

แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นผลการศึกษาของ Hofstede (1987: 158) เกี่ยวกับความเป็นปัจเจกชนนิยมใน 40 ประเทศที่ไม่ได้เป็นคอมมิวนิสต์ ใน 9 ประเทศที่มีลักษณะปัจเจกชนนิยมมากที่สุดเรียงลำดับดังนี้ คือ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร แคนาดา เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ อิตาลี เบลเยียมและเดนมาร์ก ทั้งหมดนี้อยู่ทั้งในทวีปอเมริกาและยุโรป ส่วน 10 ประเทศที่เป็นปัจเจกชนนิมน้อยที่สุดเรียงตามลำดับดังนี้ คือ เวเนซุเอล่า โคลัมเบีย ปากีสถาน เปรู ไต้หวัน ไทย สิงคโปร์ ชิลีและฮ่องกง ซึ่งเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในเอเชียและอเมริกาใต้

แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมได้ถูกนำไปศึกษาเชื่อมโยงกับแนวคิดต่างๆ อย่างหลากหลาย ซึ่งแนวคิดหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจนำมาศึกษาในแง่มุมของการที่วัฒนธรรมดังกล่าวอาจจะเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับได้ กล่าวคือตามแนวคิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บได้กล่าวไว้ว่า การรับรู้กระแสความเห็นส่วนใหญ่สามารถกดดันให้ปัจเจกบุคคลยอมรับเสียงเหล่านั้นได้ ขณะเดียวกันก็มีนักวิจัยส่วนหนึ่งได้ตั้งข้อสังเกตว่าลักษณะทางวัฒนธรรมก็น่าจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ปัจเจกบุคคลเกิดการยอมรับได้เช่นกัน ดังนั้นจึงได้มีผู้นำเอาแนวคิดทั้งสองมาศึกษาเชื่อมโยงกัน ดังเช่น Huang ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกาและไต้หวันซึ่งเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมแต่ละประเภท ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าแม้ว่าจะมีการรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นสอดคล้องกับกระแสความเห็นของคนส่วนใหญ่ แต่กลุ่มตัวอย่างในประเทศสหรัฐอเมริกาก็ไม่เต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่เป็นตัวทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น ขณะที่กลุ่มตัวอย่างในประเทศไต้หวันที่มีวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะเจ็บเมื่อพวกเขาคิดว่าแนวโน้มของกระแสความเห็นเสียงส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับความเห็นของตนเองในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีข้อมูลบ่งชี้ว่า การที่คนไต้หวันปรับตัวตามอิทธิพลของเสียงส่วนใหญ่ก็เพื่อที่จะรักษาความ

สมานฉันท์ (collective harmony) มากกว่าความกลัวการ โดดเดี่ยว (Huiping Huang, 2005: 341-342)

กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีผลทำให้เกิดการยอมตาม ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ แต่สำหรับวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม ซึ่งปัจเจกบุคคลควรจะแสดงความเห็นออกมาแม้ว่ากระแสความเห็นส่วนใหญ่จะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับความเห็นของตนก็ตาม

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการศึกษาของ Huang ในครั้งนี้ ส่วนหนึ่งน่าจะเกิดปัญหาจากการใช้ประเทศเป็นเกณฑ์ในการแบ่งวัฒนธรรม ซึ่งการแบ่งเช่นนี้อาจจะไม่ใช่วิธีการจำแนกที่ดีนัก เนื่องมาจากการใช้วัฒนธรรมในลักษณะระดับสังคมเป็นตัวนิยามเชิงปฏิบัติการตัวแปร เช่น วัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมอาจจะยังไม่สามารถจำแนกปัจเจกบุคคลที่อยู่ในสังคมนั้นได้ เพราะว่าวัฒนธรรมทั้งสองแบบเป็นการบอกเพียงความโน้มเอียง (cultural tendency) ทางวัฒนธรรมของปัจเจกบุคคลในสังคมนั้น แต่ไม่ได้บอกถึงลักษณะของปัจเจกบุคคล ซึ่งจากที่กล่าวไว้ข้างต้นทุกวัฒนธรรมย่อมประกอบไปด้วยคนที่มีลักษณะแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมปะปนกัน ดังนั้นนักวิจัยจึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบตัวแปรระดับปัจเจกบุคคลด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งจำเป็นต้องมีการจำแนกปัจเจกบุคคลก่อน เพราะบางครั้งคนที่อยู่ในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมแต่เขาก็อาจจะมีลักษณะเป็นแบบกลุ่มนิยมก็ได้ การไม่จำแนกกลุ่มคนก่อนจึงอาจจะส่งผลต่อการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติได้ (McPhail, 1989: 178-179; Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 514)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจะได้ทบทวนแนวคิดลักษณะทางวัฒนธรรมในระดับปัจเจกบุคคลเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางใหม่ในการสร้างตัวบ่งชี้ความมีวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม สำหรับงานวิจัยครั้งนี้รวมถึงจะได้ทบทวนถึงแนวคิดเรื่องการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยและอิงบริบทมากและแนวคิดรูปแบบความขัดแย้ง ซึ่งผู้วิจัยได้เพิ่มเข้ามาเพื่อประกอบเป็นตัวบ่งชี้วัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมของแต่ละปัจเจกบุคคลด้วย

3.2 แนวคิดเรื่องความเป็นตัวตน (concept of self): ปัจจัยทางวัฒนธรรมในระดับปัจเจกบุคคล (The individual-level factor of culture)

ทางเลือกอีกประการหนึ่งในการทำความเข้าใจวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมก็คือการเน้นไปพิจารณาว่าปัจเจกบุคคลของแต่ละวัฒนธรรมสร้างแนวคิดเกี่ยวกับการให้ความหมายของตนเองไว้ (sense of self) อย่างไร ปัจเจกบุคคลที่ให้ความหมายของตนเองที่เป็นตัวของตัวเอง (sense of independence) ก็มีแนวโน้มที่จะมองตัวเองในลักษณะที่เป็นอิสระ ฟังตนเองไม่ขัดขวางการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้สร้างทางเลือกอย่างมีเหตุผล ในขณะที่ปัจเจกชนบุคคลที่มี

ความรู้สึกของการพึ่งพากัน (sense of interdependence) ก็มีความโน้มเอียงตนเองในฐานะที่มีพันธะผูกพันกับกลุ่ม เป็นบุคคลที่มีพันธะหน้าที่ มีการติดต่อเชื่อมโยงและมีบทบาท และอยู่ในฐานะเป็นผู้แสวงหาความกลมเกลียว อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมแล้ว ในขณะที่แนวคิดของคนที่เป็นตัวของตัวเองจะพบมากในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม แต่แนวคิดของตัวคนที่ต้องพึ่งพิงกันก็จะพบมากในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม (Stella Ting-Toomey, 1998: 403)

คนที่มีความเป็นตัวของตัวเองมีความโน้มเอียงที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมผ่านกรอบของตัวตนแบบอิสระ ขณะที่คนที่มีความเป็นตัวของตัวเองที่พึ่งพิงกันมีแนวโน้มที่จะทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมผ่านกรอบของตัวตนที่มีพันธะอยู่กับกลุ่ม ปัจเจกบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเองมีแนวโน้มที่จะวิตกกังวลเกี่ยวกับว่าเขาแสดงความเป็นปัจเจกบุคคลที่น่าเชื่อถือและมีความสามารถต่อหน้าคนอื่นหรือไม่ ขณะที่ปัจเจกบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเองที่พึ่งพิงกันก็มีความโน้มเอียงที่จะสะท้อนสิ่งที่คนอื่นคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ที่แสดงออกมาของตนเองในบริบทของความสัมพันธ์แบบคนในกลุ่มและคนนอกกลุ่มมากกว่า ประการสุดท้ายในขณะที่ปัจเจกบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเองมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตนโดยการสื่อสารด้วยวจนภาษา แสดงความคิดและความรู้สึกของตัวเองออกมา ส่วนปัจเจกบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเองที่พึ่งพิงกันก็จะมีแนวโน้มที่จะมีการสื่อสารเพื่อตอบสนอง โดยการคาดการณ์ถึงความคิดและความรู้สึกของคนอื่น การสื่อสารด้วยวจนภาษาโดยตรงเป็นการสื่อสารที่อิงบริบทน้อย (low context communication) ขณะที่การสื่อสารแบบตอบสนองเป็นการสื่อสารแบบที่ต้องอิงบริบทประกอบมาก (high context communication)

อิทธิพลของวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมที่มีต่อพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลถูกตี้ออกมาผ่านวิถีทางที่ปัจเจกบุคคลรับรู้ตนเอง ดังเช่นตัวอย่างของ Triandis ที่เห็นว่าระดับความแปรผันทางวัฒนธรรมในแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมสามารถถูกเชื่อมโยงโดยตรงไปสู่วิถีทางที่สมาชิกของวัฒนธรรมนั้นตระหนักถึงตนเอง กระบวนการสร้างความคิดแบบการอธิบายตัวตน (self-construal) ที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด คือ ความแตกต่างระหว่างการอธิบายตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเอง (independence self construal) และแบบพึ่งพิงกัน (interdependence self construal) ของ Markus และ Kitayama (1991 cited in Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 515)

การอธิบายตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองเป็นมุมมองที่มองว่าตัวตนของปัจเจกบุคคลเป็นหนึ่งเดียว เป็นอิสระอย่างแท้จริง การมีเป้าหมายที่เป็นอิสระจำเป็นต้องอธิบายตัวเองในฐานะเป็นปัจเจกบุคคลซึ่งพฤติกรรมของเขาถูกจัดวางและถูกสร้างขึ้นมาอย่างมีความหมายจากการอ้างอิงถึงองค์ประกอบที่อยู่ภายในของตนเองทั้งความคิด ความรู้สึกและการกระทำมากกว่าจะอ้างอิงถึงความคิด ความรู้สึกและการกระทำของคนอื่น ภารกิจที่สำคัญสำหรับคนซึ่งเน้นย้ำถึงการอธิบายตัวตนที่เป็นอิสระคือความเป็นหนึ่งเดียว ต่อสู้เพื่อเป้าหมายของตนเอง แสดงความรู้สึกของตนเองและแสดงออกมาโดยตรง

Markus และ Kitayama ซึ่งให้เห็นว่าการฟังพากัน คือ การวางเงื่อนไขในการมองตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของการถูกโอบล้อมด้วยความสัมพันธ์ทางสังคมและตระหนักดีว่าพฤติกรรมของตน ถูกกำหนด และถูกจัดวางจากสิ่งที่ผู้กระทำรับรู้ว่าเป็นความคิด ความรู้สึกและการกระทำของคนอื่นที่อยู่ในความสัมพันธ์นั้น ตัวตนในความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเป็นตัวบ่งชี้ถึงพฤติกรรมในสถานการณ์ทางสังคมสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งนั้น ภาระกิจสำคัญของคนซึ่งเน้นย้ำการอธิบายตัวตนแบบฟังพากันคือการปฏิบัติตัวให้เหมาะกับการเป็นคนในกลุ่ม ปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมตามแบบแผน เพื่อสนับสนุนเป้าหมายในกลุ่ม เพื่อสามารถอยู่ในที่ที่เหมาะสม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งและเพื่อที่จะอ่านจิตใจของคนอื่น

สมาชิกของวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมถูกขัดเกลาเพื่อที่วางลักษณะเด่นของตัวตนในแบบที่เป็นตัวของตัวเอง ขณะที่สมาชิกของวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมถูกขัดเกลาเพื่อที่วางลักษณะเด่นของตัวตนในแบบที่ฟังพากัน (Stella Ting-Toomey, 1998: 516)

มีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงการอธิบายตัวตนที่สื่อผ่านอิทธิพลวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม และกลุ่มนิยมที่มีต่อพฤติกรรมของปัจเจกชน Kim, Sharkey และ Singelis พบว่า การใช้การอธิบายตัวตนแบบฟังพากันมีความเกี่ยวข้องกับการใช้การใส่ใจกับความรู้สึกของคนอื่น และการใช้การอธิบายตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองมีความเกี่ยวข้องกับการทำให้บทสนทนามีความชัดเจน Singelis และ Sharkey รายงานว่า ยิ่งปัจเจกบุคคลมีวัฒนธรรมเป็นแบบกลุ่มนิยมมากเท่าใด ก็จะมี การอธิบายตัวตนแบบฟังพากันมากขึ้น ขณะเดียวกันการอธิบายตัวตนแบบอิสระก็จะยิ่งน้อยลงเท่านั้น (Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 518)

ถ้าความรู้สึกเรื่องตัวตนของปัจเจกบุคคลและความสัมพันธ์ของพวกเขาที่มีต่อหน่วยสังคมขนาดใหญ่กว่าสามารถมีอิทธิพลต่อแบบแผนการสื่อสาร แนวคิดเรื่องตัวตนเหล่านี้อาจจะช่วยอธิบายความแปรผันทางวัฒนธรรมที่สังเกตได้ในปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจ็บ ทฤษฎีนี้ อธิบายว่าเมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าเป็นเสียงส่วนน้อย พวกเขาจะมีแนวโน้มที่จะเก็บมุมมองนั้นไว้กับตนเอง สิ่งนี้อาจจะเป็นจริงสำหรับคนที่มีแนวคิดตัวตนแบบฟังพากัน ซึ่งเป็นผู้ที่ให้คุณค่ากับความระมัดระวังในการพูดออกมาในสถานการณ์ที่คุกคามความกลมเกลียวของกลุ่ม ในทางกลับกัน คนที่มีแนวคิดตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองอาจจะไม่จำเป็นต้องเจ็บแม้ว่าพวกเขาจะเป็นเสียงส่วนน้อย ความกลมเกลียวของกลุ่มเป็นประเด็นที่มีความสำคัญรองจากความปราดนาของปัจเจกบุคคล ที่จะแสดงความเห็นของตนออกมา

แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าตรรกะแนวคิดแล้วจะแสดงนัยยะให้เห็นถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว แต่เมื่อ Willnat, Lee และ Detenber (2002: 408) ได้นำตัวแปรบุคลิกแบบเป็นตัวของตัวเองและแบบฟังพาไปศึกษาพร้อมกับกระบวนการเกลียวแห่งความเจ็บกลับพบว่าระดับของผู้ตอบที่มองเห็นตัวเองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับสังคมไม่สัมพันธ์กับระดับการแสดงความคิดเห็น กล่าวคือ ผู้

ตอบที่แสดงให้เห็นระดับของตัวตนแบบพึ่งพากันสูงมี โอกาสที่แสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะเกี่ยวกับประเด็นต่างๆกับคนที่มึลักษณะระดับตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเอง

3.2 แนวคิดเรื่องการสื่อสารแบบที่อิงบริบทน้อย (low context communication) และการสื่อสารที่อิงบริบทมาก (high context communication)

Gudykunst และ Ting-Toomey (1998 cited in Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 516) เห็นว่าวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมมีผลต่อการใช้สื่อสารแบบอิงบริบทน้อย (low context communication) และการสื่อสารที่อิงบริบทมาก (high context communication) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งแนวคิดเรื่องการสื่อสารที่ใช้บริบทน้อยและบริบทมากเป็นแนวคิดหนึ่งที่สามารถบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมของแต่ละปัจเจกบุคคลได้

ตามคำกล่าวของ Hall (1976 cited in Stella Ting-Toomey, 1998: 404) ปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ถูกแบ่งออกเป็นระบบการสื่อสารแบบที่อิงบริบทน้อย (low context communication) และการสื่อสารที่อิงบริบทมาก (high context communication) การสื่อสารที่อิงบริบทน้อยจะเน้นไปที่การแสดงออกถึงความตั้งใจหรือความหมายผ่านออกมาทางสารที่ใช้วัจนภาษา ขณะที่การสื่อสารที่อิงบริบทมากจะถูกเน้นไปที่การแสดงความตั้งใจหรือความหมายผ่านออกมาทางบริบท เช่น บทบาททางสังคมหรือตำแหน่ง และช่องทางอวัจนภาษาของสารที่ส่งออกมาเป็นวัจนภาษา เช่น การหยุด การเงียบ น้ำหนักของเสียง โดยทั่วไปแล้วการสื่อสารแบบใช้บริบทน้อยหมายถึงรูปแบบการสื่อสารของการใช้วัจนภาษาโดยตรง การพูดคุยแบบตรงไปตรงมา การทำให้รู้ถึงสารที่เป็นอวัจนภาษา และคุณค่าที่เน้นไปตรงตัวผู้ส่งสาร ในการสื่อสารแบบที่อิงบริบทน้อยผู้พูดถูกคาดหวังให้สร้างความชัดเจน สาร โนม์น้ำวใจซึ่งผู้ฟังสามารถถอดรหัสออกมาได้ง่าย ในทางกลับกันการสื่อสารที่ใช้บริบทมากหมายถึงรูปแบบการสื่อสารที่ใช้วัจน ภาษาทางอ้อม การพูดคุยที่คลุมเครือ ความแนบเนียนของการใช้วัจนภาษาและคุณค่าของผู้ตีความต้องมีความละเอียดอ่อน ในการสื่อสารแบบที่อิงบริบทมาก ผู้ฟังหรือผู้ตีความสารถูกคาดหวังว่าจะต้องมี “การอ่านระหว่างบรรทัด” เพื่อที่จะอนุมานได้ถึงความตั้งใจที่แฝงมากับสารที่เป็นวัจนภาษาได้อย่างถูกต้อง และเพื่อที่จะสังเกตความหมายและความแนบเนียนของอวัจนภาษาที่มาพร้อมกับสารวัจน ภาษา การสื่อสารแบบอิงบริบทมากได้เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์ของบริบทในหลายระดับ ดังตัวอย่างเช่น บริบททางประวัติศาสตร์ บรรทัดฐานทางสังคม บทบาท บริบททางสถานการณ์และทางความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นตัวกำหนดกรอบการมีปฏิสัมพันธ์

Bernard (cited in Stella Ting-Toomey, 1998: 404) ได้ตั้งข้อสังเกตรูปแบบการสื่อสารที่แตกต่างกันระหว่างคนญี่ปุ่นและคนอเมริกัน ไว้ว่า

“ความขัดแย้งดูเหมือนจะเกิดขึ้นได้ยากในสังคมญี่ปุ่นด้วยเหตุผล ประการแรกการเน้นย้ำถึงความเป็นกลุ่มแทนการเน้นถึงปัจเจกบุคคลเป็นตัวลดทอนความขัดแย้งบาดหมางระหว่างบุคคลลง ประการที่สอง ชุดมาตรฐานที่มีความละเอียด ประณีตได้เน้นย้ำถึงพันธะหน้าที่ (obligation) มากกว่าสิทธิ (rights) สิ่งที่ต้องให้กับคนอื่นมากกว่าที่จะให้กับตัวเอง ประการที่สามคุณค่าที่ยึดเหนี่ยวกับความกลมเกลียวได้บ่มเพาะทักษะในการใช้ความคลุมเคลือ การใช้ถ้อยคำอ้อมค้อมและความเงิบในการทำให้การโต้แย้งที่จะเริ่มก่อตัวขึ้นนั้นสงบลง ความสามารถที่จะผสมกลมกลืนความแตกต่าง การสร้างความเห็นพ้อง เป็นคุณค่าที่อยู่เหนือความสามารถในการโต้แย้ง”

ปัจเจกบุคคลและแนวคิดเรื่องตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองในสหรัฐอเมริกาสนับสนุนให้เกิดความจำเป็นสำหรับการยืนยันตัวตนด้วยภาษา (self-assertion) และการยืนยันด้วยวจนภาษานี้เป็นตัวทำให้เกิดความแตกต่างและการแข่งขันกันของปัจเจกบุคคล ในทางตรงกันข้ามแนวคิดแบบกลุ่มนิยมและตัวตนแบบพึ่งพากันในญี่ปุ่นก่อให้เกิดความจำเป็นในการใช้ความระมัดระวังรอบคอบในการใช้ วจนภาษาและความระมัดระวังนี้ก็ก่อให้เกิดการรักษาหน้าและความสัมพันธ์ที่กลมเกลียวสามัคคีกัน

Grice (1975 cited in Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 516-517) ได้จำแนกข้อสันนิษฐาน 4 ประการซึ่งรวมถึงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่เป็นลักษณะของการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย ประการแรกปัจเจกบุคคลไม่ควรจะให้ข้อมูลกับคนอื่นมากกว่าหรือน้อยกว่าที่จำเป็น (หลักเรื่องปริมาณ) ประการที่สองคนควรจะชี้เพียงแต่ว่าสิ่งซึ่งเขาว่าจริงด้วยหลักฐานที่พอเพียง (หลักคุณภาพ) ประการที่สาม การเชื่อมโยงของปัจเจกบุคคลควรจะมีตรงไปบริบทของการสนทนา (หลักความเกี่ยวข้อง) และ ประการสุดท้ายคนควรหลีกเลี่ยงความรู้สึกที่อิมคริม คลุมเครือ พูดมากยืดยาวเกินความจำเป็น และไม่ได้เรียบเรียงให้ดี (หลักลักษณะ) กฎเกณฑ์การสนทนาทั้ง 4 ประการนี้ไม่ใช่ลักษณะของการสื่อสารแบบที่อิงบริบทมาก

การสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยเกี่ยวข้องกับ การถ่ายทอดสารที่ชัดเจนออกมาโดยตรง ในทางกลับกันการสื่อสารที่อิงบริบทมากเกี่ยวข้องกับ การสื่อสารออกมาแบบมีนัยยะ เป็นสาร โดยอ้อม เมื่อการตอบของปัจเจกบุคคลต่อสารของบุคคลอื่นเป็นทางอ้อมและคลุมเครือ การตอบนั้นก็อาจจะปรากฏว่าไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่คนอื่นพูด

สอดคล้องกับหลักการคุณภาพของ Grice การพูดออกมาถึงสิ่งที่อยู่ในใจและการบอกถึงความจริงเป็นบุคลิกลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความจริงใจและความซื่อสัตย์ของคนที่ใช้การสื่อสาร

แบบอิงบริบทน้อย คนที่อิงบริบทการสื่อสารน้อยถูกคาดหวังให้สื่อสารในวิถีทางที่สอดคล้องกับความรูสึกของเขาเอง ในทางกลับกันคนที่ใช้การสื่อสารแบบอิงบริบทมากถูกคาดหวังที่จะให้มีการสื่อสารในแบบที่อำพรางและปิดบังความตั้งใจจริงของผู้พูด เพื่อที่จะรักษาความกลมเกลียวของคนภายในกลุ่มเอาไว้

การพูดถึงสิ่งที่อยู่ในใจและการบอกความจริงในการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยจำเป็นต้องให้ปัจเจกบุคคลนั้นเปิดเผยตัวต่อคนอื่น การเปิดเผยเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ปัจเจกบุคคลบอกเล่าข้อมูลส่วนตัวต่อบุคคลอื่น ข้อมูลส่วนตัวเป็นสิ่งจำเป็นในการทำนายพฤติกรรมในการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยในทางกลับกัน การเปิดเผยไม่ใช่ลักษณะของการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก ซึ่งการสื่อสารลักษณะนี้ปัจเจกบุคคลจะได้รับการรู้จักจากคนอื่นจากการบอกเล่าข้อมูลของคนอื่นที่อยู่ภายในกลุ่มซึ่งจำเป็นต่อการใช้ทำนายพฤติกรรม

Gudykunst และคณะ ได้ศึกษาพบว่าการอธิบายตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองและการให้คุณค่าแบบปัจเจกชนนิยมเป็นตัวสะท้อนอิทธิพลของวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มที่มีต่อการใช้การสื่อสารแบบที่อิงบริบทน้อย ขณะที่การอธิบายตัวตนแบบพึ่งพากันและการให้คุณค่าแบบกลุ่มนิยมสะท้อนอิทธิพลแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมที่มีต่อการใช้การสื่อสารแบบอิงบริบทมาก ส่วนแบบแผนการสื่อสารแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมยังไม่มี ความชัดเจนนัก นอกจากนั้นผลการศึกษายังชี้ให้เห็นอีกว่าปัจจัยทางด้านระดับปัจเจกบุคคล เช่นการให้คุณค่าและอธิบายตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองและแบบพึ่งพากันเป็นตัวทำนายรูปแบบการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยและแบบอิงบริบทมากข้ามวัฒนธรรมต่างๆ ได้ดีกว่าวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยม

3.3 แนวคิดเรื่องรูปแบบหรือพฤติกรรมความขัดแย้ง (conflict styles): ในฐานะเป็นตัวบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม (individualism) และกลุ่มนิยม (collectivism)

รูปแบบหรือพฤติกรรมความขัดแย้ง (conflict style) เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่สามารถบ่งชี้ได้ถึงวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมในแต่ละปัจเจกบุคคลได้ Bernard (cited in Stella Ting-Toomey, 1998: 404) ได้เคยตั้งข้อสังเกตถึงวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมกับการเกิดความขัดแย้งในสังคมญี่ปุ่นและอเมริกันไว้ว่า

“ความขัดแย้งมีโอกาที่จะเกิดขึ้นในสังคมญี่ปุ่นได้น้อยกว่า ด้วยเหตุผลหลายประการด้วยกัน คือ ประการแรกการเน้นไปที่บทบาทของกลุ่มมากกว่าปัจเจกบุคคลได้เป็นตัวลดทอนความบาดหมางระหว่างบุคคลลงไปได้ ประการที่สองด้วยชุดบรรทัดฐานหลักที่เน้นให้เห็น “พันธะหน้าที่ (obligation)” ที่อยู่เหนือกว่า “สิทธิ (rights)” ซึ่งบุคคลจะประสบความสำเร็จก็ด้วยบุคคลอื่นๆ มากกว่าเกิดมาจาก

ตนเอง ประการที่สาม คุณค่าที่ยึดติดกับความกลมเกลียวได้ปลูกฝังทักษะในการใช้ ความคลุมเครือ การใช้ถ้อยคำที่อ้อมค้อม นุ่มนวลและความเงิบในการลดระดับ การโต้แย้งนั้นลงไป ความสามารถที่จะประสานความแตกต่างเพื่อที่จะสามารถสร้าง ความเห็นพ้องเป็นคุณค่าที่อยู่เหนือความสามารถในการโต้แย้ง”

วัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมักถูกแสดงออกผ่านทางความขัดแย้งระหว่างบุคคลผ่านทาง การยื่นกรานอย่างหนักแน่นต่อความเห็นส่วนบุคคล การเปิดเผยอารมณ์ส่วนบุคคลและความ สามารถในการชี้แจงให้เหตุผลของบุคคลสำหรับปัญหาความขัดแย้งหรือข้อผิดพลาดใดๆ ส่วน วัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมจะถูกแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในความขัดแย้งระหว่างบุคคลผ่านทาง ความเป็นตัวแทนความคิดเห็นหรือแนวคิดของส่วนรวม การยับยั้งการแสดงอารมณ์ส่วนบุคคล และเน้นความสามารถในการชี้แจงหรือให้เหตุผลของกลุ่มต่อปัญหาข้อขัดแย้งนั้น

สำหรับวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างบุคคลใช้วิธีเน้นไปที่ ผลลัพธ์ (outcome-oriented model) อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมในแบบกลุ่มนิยมการจัดการความขัดแย้ง ระหว่างบุคคลได้ใช้วิธีเน้นไปที่กระบวนการ (process-oriented model) วิธีการที่เน้นไปที่ผล ลัพธ์ได้เน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของการยื่นกรานในผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคลในสถาน การณ์ความขัดแย้งและก้าวข้ามไปสู่ผลลัพธ์หรือเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมอย่างรวดเร็ว สำหรับ ประเด็นเรื่องของ“หน้าตา (face)”ในบริบทนี้หมายถึงการสนับสนุนการให้ความหมายของภาพ ลักษณ์ต่อสาธารณะในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จากมุมมองของวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม หน้า ตาไม่ใช่เป็นสิ่งที่คนคิดถึงตนเอง แต่เป็นสิ่งที่คนอื่นคิดถึงคุณค่าของคน โดยเฉพาะภายในบริบท การเป็นคนในกลุ่มและนอกกลุ่ม

นอกจากนั้นตามมุมมองของวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม การเจรจาเรื่องความขัดแย้งที่มี ประสิทธิภาพ หมายความว่า การวางความขัดแย้งนั้นอย่างเปิดเผยและทำงานเพื่อแก้ไขความขัดแย้งนั้นแบบร่วมมือกัน พฤติกรรมแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญมากกว่า พฤติกรรมการรักษาหน้า ดังตัวอย่างเช่นการเน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญ การระบุถึงเป้าหมาย หรือผลที่ไปด้วยกัน ไม่ได้สำคัญมากไปกว่าการรักษาหน้า ในทางกลับกันสำหรับวัฒนธรรมแบบ กลุ่มนิยมการจัดการความขัดแย้งที่เหมาะสม หมายถึง การเจรจาต่อรองอย่างแนบเนียนของคนใน กลุ่มและนอกกลุ่ม ซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหน้าตาในสถานการณ์ความขัดแย้งนั้น เช่น ความภาคภูมิใจ เกียรติยศ การสบประมาท ความอาย การเสียหน้า ความต่ำต้อย ความไว้วางใจ ไม่ไว้วางใจ ความเคารพและชื่อเสียง เรื่องของหน้าตาเป็นเรื่องที่ต้องมีการวิพากษ์ถกเถียงก่อนที่จะ ระบุได้ถึงผลลัพธ์หรือเป้าหมายของความขัดแย้งนั้นได้

ในความเห็นเกี่ยวกับเรื่องหน้าตาในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม Cohen (cited in Stella Ting-Toomey, 1998: 403) ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า สำหรับวัฒนธรรมแบบตัวแทนหรือแบบพึ่งพากัน

ประสบการณ์ของการเจรจาระดับนานาชาติล้วนแล้วแต่เต็มไปด้วยเรื่องของหน้าตา โครงสร้างของสถานการณ์ ซึ่งแต่ละฝ่ายแข่งขันกันต่างต่อสู้กันด้วยความตั้งใจและทักษะล้วนมีธรรมชาติเหมือนกันที่มองความกลมเกลียวของสังคมมากกว่าการเผชิญหน้า

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว รูปแบบของความขัดแย้งยังเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดบุคลิกแบบเป็นตัวของตัวเองและพึ่งพากันได้ Rahim (1983 cited in Scheufele and Moy, 2000: 20) ได้ศึกษารูปแบบความขัดแย้งระหว่างบุคคลโดยได้จำแนกผู้ตอบตามการเอาใจใส่ตนเองและคนอื่น เขาได้จำแนกรูปแบบความขัดแย้งออกเป็น 5 รูปแบบ คือ 1) บูรณาการ (integrating) เน้นการใส่ใจในตนเองและคนอื่นในระดับสูง 2) แบบครอบงำ (dominating) เน้นใส่ใจตนเองสูง แต่ใส่ใจคนอื่นต่ำ 3) แบบเชื่อฟัง (obliging) เน้นใส่ใจตนเองต่ำ แต่ใส่ใจคนอื่นสูง 4) แบบหลีกเลี่ยง (avoiding) เน้นใส่ใจทั้งตนเองและคนอื่นต่ำ และ 5) แบบประนีประนอม (compromising) มีระดับการใส่ใจตนเองและคนอื่นในระดับปานกลาง

ในแนวคิดที่คล้ายคลึงกัน Allen C. Filley (1976) ได้วิเคราะห์รูปแบบพฤติกรรมการแก้ปัญหาความขัดแย้งเป็น 2 มิติ มิติแรกคือมุ่งที่ตนเอง (self-oriented) เป็นการยืนยันในเป้าหมายความต้องการและผลประโยชน์ของตนเอง มุ่งที่จะช่วยให้ฝ่ายตัวเองบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และมิติที่สองเป็นมิติมุ่งความสัมพันธ์ (relationship-oriented) มุ่งที่จะตอบสนองความต้องการของฝ่ายอื่น มุ่งที่จะให้ฝ่ายอื่นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการและต้องการร่วมมือกับฝ่ายอื่น จากมิติทั้งสองที่กล่าวมาแล้วสามารถจำแนกพฤติกรรมการแก้ปัญหาความขัดแย้งได้เป็น 5 แบบ คือ

1. แบบชนะ-แพ้ (win-lose strategy) เป็นการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่แต่ละฝ่ายมองเห็นว่าการขัดแย้งเป็นการต่อสู้เพื่อเอาชนะกันที่ต่างทำทุกอย่างและใช้ทุกวิธีเพื่อที่จะทำให้ฝ่ายตนชนะ โดยมุ่งระดมความคิด การวางแผนและทรัพยากร อันได้แก่ เงิน อำนาจ ข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ ในการที่จะเอาชนะคู่ต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์หรือทรัพยากรให้ได้มากที่สุด แต่เนื่องจากการแก้ปัญหาแบบดังกล่าวจะมีเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นที่เป็นผู้ชนะ ผู้แพ้จึงมักไม่พอใจจึงอาจก่อตัวเป็นความขัดแย้งต่อไปอีกได้

เทคนิควิธีในการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่สำคัญ คือ การใช้อำนาจและการใช้เสียงข้างมาก โดยการใช้อำนาจ เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร ด้วยการให้คุณให้โทษแก่สมาชิกของกลุ่ม บังคับให้สมาชิกของกลุ่มต้องปฏิบัติตาม ส่วนการใช้เสียงข้างมาก (majority rule) เป็นหลักที่ถือว่าเกณฑ์ที่ตัดสินโดยเสียงที่มากกว่าย่อมจะมีผลผูกพันต่อทุกคน และฝ่ายข้างมากย่อมที่จะใช้อำนาจบังคับได้ ถ้าฝ่ายข้างน้อยไม่ยอมปฏิบัติตาม

2. แบบแพ้-แพ้ (lose-lose strategy) หรือแบบประนีประนอม (compromise) โดยใช้ความสามารถในการเจรจาต่อรองเป็นสิ่งสำคัญ ผลจากการแก้ปัญหาความขัดแย้งจะทำให้แต่ละฝ่ายไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการทั้งหมด แต่พอใจและยอมรับในสิ่งที่ได้มาเท่าๆกัน จุดเน้นของการประนีประนอมอยู่ที่แต่ละฝ่ายคิดว่าฝ่ายตนต้องเสียสละอะไรบ้าง โดยที่แต่ละฝ่ายจะเลี่ยงการกล่าวถึงประเด็นที่

ฝ่ายตนได้ประโยชน์ การแก้ปัญหาด้วยวิธีดังกล่าวอาจทำให้ความขัดแย้งลดลงไปบ้าง แต่ไม่ใช่การแก้ปัญหาความขัดแย้งที่แท้จริง ความขัดแย้งอาจหยุดชะงักลงชั่วคราว แต่ก็อาจนำไปสู่การเจรจากันใหม่อีก เมื่อมีเงื่อนไขเพิ่มเติมเกิดขึ้นแม้เพียงเล็กน้อยก็ตาม ประโยชน์ที่สำคัญของการเจรจาต่อรองในการใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบแพ้-แพ้ ก็คือ การทำให้แต่ละฝ่ายทราบถึงความคิด ความคาดหวัง และลำดับความสำคัญของอีกฝ่าย ซึ่งจะช่วยให้เกิดผลดีในการเจรจากันในคราวใหม่

3. แบบชนะ-ชนะ (win-win strategy) เป็นวิธีการที่มีเหตุผลและเป็นวิธีการที่สร้างสรรค์ โดยมุ่งแสวงหาข้อตกลงที่เป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย โดยเน้นเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่แต่ละฝ่ายสามารถได้รับในสิ่งที่ตนต้องการหรือประโยชน์สูงสุด การแก้ปัญหาจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องและความรู้สึกที่ดี โดยขึ้นอยู่กับความไว้วางใจกัน การเปิดเผยข้อมูลความจริงใจและความสามารถในการสื่อสารเป็นประการสำคัญ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจึงจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งหน่วยงานและสัมพันธภาพของบุคคล อันเนื่องจากตัวปัญหาที่แท้จริงความขัดแย้งได้รับการแก้ไขแล้ว

เทคนิควิธีการในการแก้ปัญหาคือ การมีความเห็นสอดคล้องกันและการตัดสินใจแบบผสมผสาน โดยการมีความเห็นสอดคล้องกัน (consensus) เป็นการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ทุกฝ่ายต่างยอมรับทั้งในด้านเป้าหมายและวิธีการเป็นวิธีการที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือใช้กระบวนการตัดสินใจของกลุ่มเนื่องจากเห็นว่าการตัดสินใจของกลุ่มย่อมที่จะดีกว่าการตัดสินใจของคนใดคนหนึ่ง

4. แบบแพ้-ยินยอม (lose-yeild) เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ให้ความสำคัญกับการบรรลุเป้าหมายของผู้อื่นสูง แต่ให้ความสำคัญกับการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของตนเองต่ำ เน้นสัมพันธภาพกับผู้อื่นสูง

5. แบบถอนตัว (withdrawal) เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ให้ความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายของตนเองต่ำ และให้ความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายของผู้อื่นต่ำเช่นกัน บุคคลที่ใช้วิธีการแก้ปัญหาคือความขัดแย้งแบบนี้พยายามถอนตัวจากปัญหาที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง มองเป้าหมายของตนและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในระดับต่ำ

นอกจากนั้น Putnam และ Wilson (1982 cited in Scheufele and Moy, 2000: 20) ได้เสนอมิติรูปแบบความขัดแย้งไว้ 3 มิติ ซึ่งมีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน รูปแบบความขัดแย้งดังกล่าวประกอบด้วย

1. แบบเลี่ยงการเผชิญหน้า (nonconfrontation) เป็นกลยุทธ์ทางอ้อมสำหรับจัดการความขัดแย้ง ทางเลือกก็คือการหลีกเลี่ยงหรือถอนตัวออกจากความไม่เห็นพ้อง พฤติกรรมการสื่อสารมีการแสดงออกถึงความเจ็บ เศร้าเพื่อไม่ให้เห็นความแตกต่าง และซ่อนเร้นความรู้สึกของตนเอง

2. แบบประนีประนอมหรือแนวโน้มนุ่มที่จะแก้ไขปัญหา (solution-orientation) เป็นการสื่อสารโดยตรงต่อความขัดแย้ง พฤติกรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะหาทางแก้ไข ผสมผสานความต้องการของทั้งสองฝ่าย และมีการประนีประนอมในประเด็นต่างๆ

3. แบบควบคุม (control) การสื่อสารโดยตรงต่อความไม่เห็นพ้อง ยืนกรานในความเห็นของตนเอง ควบคุมปฏิสัมพันธ์และสนับสนุนจุดยืนของตนเอง

ด้วยแนวคิดเรื่องการใส่ใจตนเองและผู้อื่นที่ปรากฏอยู่ในรูปแบบความขัดแย้งแต่ละแบบสามารถนำไปอธิบายปัจเจกบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลและแบบกลุ่มนิยมได้ว่า ปัจเจกบุคคลที่มีลักษณะใส่ใจต่อตนเองในระดับสูง บุคคลนั้นก็มีความ โน้มเอียงที่จะมีวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม ในทางตรงกันข้ามปัจเจกบุคคลที่ใส่ใจตนเองในระดับต่ำแต่ใส่ใจคนอื่นในระดับสูง ปัจเจกบุคคลนั้นก็มีความ โน้มเอียงที่จะมีวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม

เนื่องจากแนวคิดเรื่องพฤติกรรมความขัดแย้งนั้นมีหลายแนวคิด แต่สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวคิดของ Putnam และ Wilson (1982 cited in Scheufele and Moy, 2000: 20) มาเป็นแนวคิดที่ใช้เป็นตัวบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวได้อธิบายถึงพฤติกรรมของคน เมื่อต้องเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ซึ่งพฤติกรรมในแต่ละแบบที่ Putnam และ Wilson ได้อธิบายไว้เป็นตัวสะท้อนความเป็นวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมได้อย่างชัดเจนมากที่สุด

นอกจากนั้นการศึกษานี้ผู้วิจัยยังได้เพิ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของคนไทย คือ ตัวแปรความกลัวการเสียหน้า ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมและมักจะพบมากในประเทศแถบเอเชีย รวมถึงประเทศไทย และตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ซึ่งนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศพบว่าเป็นลักษณะสำคัญของสังคมไทย (Benedict, 1943 อ้างถึงในยศ สันตสมบัติ, 2544: 211; นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2546: 112)

4. แนวคิดเรื่องความเกี่ยวข้องกับการเมืองประชาธิปไตย (Democratic Engagement)

จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่องสาธารณมตี่ข้างต้น พบว่าสาธารณมตี่เป็นกระบวนการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากรัฐบาลจะต้องติดตามกระแสความเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำนโยบายให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน (Salmon and Chi-Yung Moh, 1994: 149) จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงสาธารณมตี่หลายชิ้นพบว่าปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องเนื่องกับท่าทีทางการเมืองของปัจเจกบุคคล (political predisposition) เช่นความสนใจทางการเมืองและการรับรู้ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเองมีผลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น (Lasora , 1991: 131. Seungchan Yang, 1997: i; Hsiu-Hui Sun, 1991 : i) ดังเหตุผลที่กล่าวมาแล้วว่าสาธารณมตี่มีความเกี่ยวข้องกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยและท่าทีทางการเมืองของ

ปัจเจกบุคคล จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะตรวจสอบแนวคิดเรื่องความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย ซึ่งเป็นแนวคิดที่สะท้อนให้เห็นความเกี่ยวข้องดังกล่าว

ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยประกอบขึ้นมาจากแนวคิดสองส่วนคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมตามสำนึกของพลเมืองหรือกล่าวอีกชื่อหนึ่งว่าพฤติกรรมทางการเมือง (political behavior) และพฤติกรรมตามสำนึกพลเมือง (civic behavior) (Carpini, 2004: 397)

Michael X. Delli Carpini ซึ่งชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมของพลเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองมีข้อแตกต่างที่สำคัญ กล่าวคือ พฤติกรรมทางการเมือง (political behavior) โดยทั่วไปหมายถึงกิจกรรมต่างๆที่ตั้งใจให้เกิดผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อการคัดเลือกตัวแทนเลือกตั้ง และ/หรือการพัฒนา การปฏิบัติหรือการเสริมแรงต่อนโยบายสาธารณะผ่านไปถึงรัฐบาล ส่วนพฤติกรรมพลเมือง (civic behavior) หมายถึงการมีส่วนร่วมทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลหรือสมาชิกของกลุ่ม ที่ตั้งใจระบุดึงความใส่ใจในเรื่องสาธารณะโดยตรง ผ่านวิธีการซึ่งอยู่นอกเหนือจากวิธีการเลือกตั้งและวิธีการของรัฐบาล เช่น อาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือคนไร้บ้าน หรือเป็นอาสาสมัครดูแลชุมชนของตนเอง ซึ่งแนวคิดทั้งสองส่วนรวมกันเรียกว่า ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย (Democratic Engagement)

ในการพิจารณาระดับความเกี่ยวข้องในกิจกรรมความเป็นประชาธิปไตยที่มีอยู่ในตัวปัจเจกบุคคลนั้น จากการศึกษาและวิจัยส่วนมากต่างเห็นพ้องตรงกันว่า องค์ประกอบหนึ่งที่จะต้องมียู่ในตัวปัจเจกบุคคล คือ ต้องมีความเชื่อมั่นในบรรทัดฐานและคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย 5 ประการ คือความมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอก (internal and external efficacy) ความสนใจทางการเมือง (political interest) ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม (political and social trust) หน้าที่ของพลเมือง (civic duty) และความอดทนทางการเมือง (political tolerance) (Carpini, 2004: 397) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งการพิจารณาระดับความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยต้องพิจารณาจากบรรทัดฐานและคุณค่าของระบอบประชาธิปไตยของแต่ละปัจเจกบุคคล

ดังนั้น ผู้วิจัยจะได้ทบทวนองค์ประกอบทั้ง 5 ประการนี้ในรายละเอียดเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการบ่งชี้การมีความเกี่ยวข้องในกิจกรรมประชาธิปไตยของปัจเจกบุคคล หลังจากนั้นจะได้นำแนวคิดดังกล่าวไปศึกษาความสัมพันธ์กับความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นที่สาธารณะต่อไป องค์ประกอบดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (political efficacy)

งานวิจัยทางการสื่อสารทางการเมืองได้ชี้ให้เห็นว่า ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองเป็นหนึ่งในบรรทัดฐานและคุณค่าที่สำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่งของการมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย

แนวคิดความมีประสิทธิภาพทางการเมืองถูกพัฒนาขึ้นมาโดยนักศึกษารัฐศาสตร์เพื่ออธิบายถึงความแปรผันของจำนวนผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง Campbell, Gurin และ Miller (1954: 187) ได้นิยามความมีประสิทธิภาพทางการเมืองไว้ว่า

ความรู้สึกที่ว่า การกระทำทางการเมืองของปัจเจกบุคคลมีหรือสามารถมีผลกระทบต่อกระบวนการทางการเมือง เช่น เป็นสิ่งที่คุ้มค่าที่จะปฏิบัติตามหน้าที่ของพลเมือง เป็นความรู้สึกที่ว่า ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคมมีความเป็นไปได้ และความรู้สึกที่ว่า ประชาชนแต่ละปัจเจกบุคคลนั้นสามารถเข้าไปมีบทบาทในการนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงนี้

ผลการศึกษาหลายชิ้นที่เกิดขึ้นในภายหลังได้พัฒนาแนวคิดนี้ต่อมา Campbell และคณะได้นิยามความหมายของคำนี้ขึ้นมาจากองค์ประกอบ 2 ส่วนคือ ความมีประสิทธิภาพภายใน (internal efficacy) และความมีประสิทธิภาพภายนอก (external efficacy) ความมีประสิทธิภาพภายในเป็นตัวชี้ถึงการรับรู้ตนเองของปัจเจกบุคคล ซึ่งพวกเขาสามารถเข้าใจการเมืองและมีความสามารถเพียงพอที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำต่างๆทางการเมือง เช่น การออกเสียงเลือกตั้ง ส่วนความมีประสิทธิภาพภายนอกคือการวัดการแสดงความเชื่อเกี่ยวกับสถาบันทางการเมืองต่างๆมากกว่าที่จะเป็นเรื่องการรับรู้ถึงความสามารถของตนเอง การขาดซึ่งความมีประสิทธิภาพภายนอกเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นความเชื่อที่ว่า ผู้นำและองค์กรต่างๆของรัฐบาลไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสาธารณะได้ (Miller, Miller and Schneider, 1980 : 253)

จากผลลัพธ์ของการปรับเปลี่ยนแนวคิดความมีประสิทธิภาพทางการเมือง คือความเข้าใจที่ว่า ความรู้สึกของความสามารถทั้งภายในและภายนอกของปัจเจกบุคคลถูกกำหนดมาจากปัจจัยที่แตกต่างกัน การศึกษาเชิงประจักษ์แสดงให้เห็นว่าความมีประสิทธิภาพภายในถูกกำหนดมาจากลักษณะทางสังคมและประชากรศาสตร์ โดยทั่วไปแล้วปัจเจกบุคคลที่มีการศึกษาดี สถานภาพทางสังคมสูง มีข้อมูลทางการเมืองในระดับสูงและเป็นเพศชายมีแนวโน้มที่จะมีความมีประสิทธิภาพภายในในระดับที่สูงกว่าปัจเจกบุคคลที่มีการศึกษาน้อยกว่า มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า มีข้อมูลทางการเมืองในระดับที่ต่ำกว่าและเป็นเพศหญิง

ขณะที่ความมีประสิทธิภาพภายนอกถูกมองในแง่ของการรับรู้การตอบสนองของหน่วยงานต่างๆของรัฐบาล กล่าวโดยทั่วไปยังปัจเจกบุคคลเชื่อว่าองค์กรต่างๆของรัฐบาลสามารถตอบ

สนองต่อผลประโยชน์และความต้องการของตนเองมากเท่าใด ปัจเจกบุคคลนั้นก็จะมีระดับของความมีประสิทธิภาพภายนอกสูงมากขึ้นเท่านั้น (Karaman, 2004: 32) Easton และ Dennis ได้ตั้งข้อสังเกตว่าความรู้สึกถึงการไร้อำนาจและการเพิกเฉยต่อระบบการเมืองที่เป็นอยู่ เป็นภาพตัวแทนที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพทางการเมือง (Easton and Dennis, 1967: 28-29)

Morris Rosenberg (cited in Reynold, 1974: 138-139) เชื่อว่าอุปสรรคอย่างหนึ่งของการมีส่วนร่วมคือ ความรู้สึกถึงความเกี่ยวข้องนั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์อันใด ตามคำกล่าวของ Rosenberg คนส่วนมากมีความรู้สึกถึงการไม่มีความสามารถในการจัดการสถานการณ์ต่างๆ ของบุคคล (personal inadequacy) ด้วยเหตุผลที่ว่า “เป็นการง่ายที่จะมองเห็นว่าทำไมในสังคมแบบมวลชนที่ถูกกำหนดมาจากความไม่เท่าเทียมทางอำนาจทำให้ปัจเจกบุคคลมีแนวโน้มจะพัฒนาความรู้สึกถึงการไม่มีความสำคัญและอ่อนแอของตน บางคนอาจจะรู้สึกไร้อำนาจ ไม่มีความสำคัญและโง่เขลา ขณะที่คนบางส่วนคิดว่ารัฐบาล คือ อำนาจทางการเมืองที่อยู่ในมือที่เรามองไม่เห็น หลายคนรู้สึกว่าตนเองมีสิทธิมีเสียงเฉพาะระหว่างทางเลือกตั้ง แม้ว่าจะไม่ใช่เสียงที่ดังนัก สิ่งสำคัญก็คือว่ามีการวัดความจริงของความรู้สึกแบบนี้ เช่นเดียวกับนักสังคมศาสตร์ท่านอื่น Rosenberg รู้สึกว่าสังคมมวลชนสมัยใหม่ อำนาจทางการเมืองอยู่ไกลจากปัจเจกบุคคล เป็นการยากสำหรับบุคคลหนึ่งที่จะควบคุมอิทธิพลที่มีอยู่อย่างมากในระบบการเมือง

ตัวอย่างเรื่องของประสิทธิภาพของพลเมืองในเมืองเล็กๆ ในมลรัฐ Illinois ทำให้เห็นภาพที่กล่าวมาแล้วได้ชัดเจนขึ้น เครือโรงแรมขนาดใหญ่ต้องการสร้างสวนสนุกมูลค่า 40 ล้านดอลลาร์ในเมือง Gurnee มลรัฐ Illinois บริษัทได้ขอร้องให้เมืองเพิ่มและปรับเขตผังเมืองจำนวน 600 เอเคอร์ที่ไม่ได้รวมอยู่ตั้งแต่ต้น ผู้อยู่อาศัยจำนวนมากเกิดความรู้สึกกลัวว่าสวนสนุกแห่งนี้จะทำลายบรรยากาศความเป็นชนบทของชุมชนแห่งนี้ พวกเขาารู้สึกไร้พลังอำนาจที่จะต่อสู้กับบริษัทผู้หญิงคนหนึ่งได้อธิบายว่า

“พวกเขามาถึงที่นี่พร้อมกับเงินหลายล้านพร้อมกับนายชื่อดัง ผลการศึกษาและกราฟหลายชิ้น เจ้าหน้าที่ที่มีวาทศิลป์เป็นเลิศ ...และพวกเขาก็กล่าวว่าโครงการจะไม่กระทบต่อชุมชน แต่พอเราเลิกงานกลับมาตอนสี่โมงครึ่ง เหนื่อยก็เหนื่อย แต่ต้องกลับมาพบว่าเราจะต้องซ่อมบ้านของเราและต้องพูดว่า คุณกำลังทำให้บ้านเราพัง แต่กลับพบคำตอบกลับมาว่า “พิสูจน์ให้ได้ดี” ซึ่งมันยากเหลือเกิน”

เป็นที่แน่ชัดเหลือเกินว่า ด้วยอำนาจทางการเมืองที่อยู่กระจัดกระจายทำให้ผู้อยู่อาศัยจำนวนมากเชื่อว่าเป็นเรื่องไร้ประโยชน์ที่จะไปต่อสู้ โชคไม่ดีที่ปฏิกิริยาเช่นนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นปกติในประเทศประชาธิปไตย

แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีคนที่มีความเชื่อมั่นในอำนาจของตนเองในการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากกว่าคนอื่น ๆ ความรู้สึกเช่นนี้สามารถส่งผลกระทบต่อรัฐบาล เรียกว่า ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (political efficacy) ซึ่งหมายความว่า “...ความรู้สึกว่าการกระทำทางการเมืองของปัจเจกบุคคลสามารถส่งผลกระทบต่อกระบวนการทางการเมือง เช่น เป็นความคุ้มค่าที่จะกระทำด้วยจิตสำนึกหน้าที่ของพลเมือง (civic duties)”

มีหลักฐานจำนวนมากที่เชื่อมโยงให้เห็นว่า ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน (Reynold, 1974: 140) ในการศึกษาเรื่อง The American Voter ประมาณครึ่งหนึ่งของคนได้คะแนนต่ำในการวัดความเชื่อมั่นที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร้อยละ 91 ของคนที่ได้คะแนนสูงระบุว่า จะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จากการสำรวจประชาชนในห้าประเทศของ Almond และ Verba พบว่าความรู้สึกเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมตามพรรคของตนเอง ความตระหนักและความสนใจทางการเมือง และการยึดมั่นในค่านิยมประชาธิปไตยและความพอใจในในระบบการเมือง

จากนัยยะของแนวคิดความมีประสิทธิภาพทางการเมือง อาจนำมากล่าวได้ว่า ปัจเจกบุคคลที่รับรู้ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเองในระดับสูงก็ย่อมจะมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆ มากตามไปด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ในการศึกษาที่ผ่านมาจะยังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีประสิทธิภาพทางการเมืองกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะโดยตรง เท่าที่พบมีเพียงการศึกษาบางชิ้นที่ได้ศึกษาตัวแปรดังกล่าว แต่ก็เป็นการศึกษาตัวแปรการรับรู้ความมีประสิทธิภาพของ ตนเอง (self-efficacy) โดยไม่ได้เจาะจงถึงความมีประสิทธิภาพทางการเมือง แต่ก็พอจะทำให้เห็นความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวที่มีต่อการแสดงความคิดเห็นได้

Dominic L. Lasora (1991: 131) ได้ทดสอบตัวแปรต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อด้านทานปรากฏการณ์เกลียวแห่งความเจ็บใจ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งตัวแปรที่อาจจะไม่ได้รับผลกระทบจากการรับรู้กระแสความคิดเห็น โดยหนึ่งในตัวแปรที่ Lasora เลือกมาทดสอบก็คือ ความมีประสิทธิภาพของตนเอง จากการสำรวจคนจำนวน 624 คนในเมือง Austin ที่มลรัฐ Texas พบว่า ตัวแปรการรับรู้ความมีประสิทธิภาพเป็นหนึ่งในเงื่อนไขที่ต่อต้านเกลียวแห่งความเจ็บใจได้

เช่นเดียวกับ Huang ที่พบผลในทำนองเดียวกัน โดยในงานชิ้นนี้ได้เลือกศึกษาตัวแปรหลายตัว รวมทั้งตัวแปรความมีประสิทธิภาพของตนเอง การศึกษาครั้งนี้ได้ทดสอบกับคนในประเทศอเมริกาและประเทศไต้หวัน เพื่อศึกษาว่าตัวแปรดังกล่าวมีผลกระทบต่อความเจ็บใจหรือการพูดออกมาหรือไม่ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการขาดความมีประสิทธิภาพของตนเองเป็นตัวทำนายการแสดงความคิดเห็นออกมาในทางลบ ทั้งในคนอเมริกันและคนไต้หวัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งปัจเจกบุคคลของทั้งสองวัฒนธรรมที่รับรู้ความมีประสิทธิภาพตนเองในระดับต่ำก็มีแนวโน้มที่จะเจ็บใจหรือไม่แสดงความคิดเห็นออกมา (Huiping Huang, 2005: 341)

ด้วยเหตุผลของการมีแนวโน้มของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมืองกับความเต็มใจที่แสดงความคิดเห็น งานวิจัยนี้จึงจะได้ทดสอบตัวแปรดังกล่าว แต่การศึกษาครั้งนี้จะได้มีการเน้นลงไปที่มีความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ซึ่งยังไม่มีการศึกษาในบริบทนี้มาก่อน

4.2 ความสนใจทางการเมือง (political interest)

ความสนใจในเรื่องการเมืองและกิจการสาธารณะมีความสัมพันธ์อย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของพลเมือง โดยทั่วไปแล้วความสนใจทางการเมืองเป็นตัวกระตุ้นให้คนมีการติดตามการเมืองและกิจการสาธารณะจากสื่ออยู่เสมอ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมในระดับต่างๆ เช่นการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง การเข้าร่วมลงชื่อตามกฎหมายหรือการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง

ความสนใจทางการเมือง หมายถึง ระดับความสนใจและความใส่ใจในกิจการรัฐบาลและกิจการสาธารณะของปัจเจกบุคคล ซึ่งความสนใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์อย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมตามสำนึกของพลเมือง ความสนใจจัดเป็นตัวกระตุ้นให้มีการติดตามการเมืองและกิจการสาธารณะจากสื่อ

ความสนใจทางการเมืองมีลักษณะแปรผัน บางคนอาจมีความสนใจอย่างมากต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในทำเนียบรัฐบาลหรือรัฐสภา ขณะที่บางคนอาจจะสนใจแบบไม่สม่ำเสมอ เช่นสนใจเฉพาะช่วงที่มีการเลือกตั้ง แต่ในทางกลับกันคนบางส่วนอาจจะไม่ให้ความสนใจกับการเมืองเลย เราเรียกความใส่ใจหรือสนใจทางการเมืองนี้ว่า ความเกี่ยวข้องทางการเมือง (political involvement) แม้ว่าในชื่อที่ใช้เรียกนี้จะมีหลากหลายความหมาย แต่วิธีการวัดแนวคิดนี้ก็จะใช้คำถามในลักษณะว่า คนมีความสนใจในการเมืองมากน้อยเพียงไร คนติดตามการรณรงค์อย่างใกล้ชิดอย่างไร และพวกเขาสนใจในผลการเลือกตั้งมากน้อยเพียงไร การใช้คำตอบต่อคำถามลักษณะนี้นักรัฐศาสตร์พยายามที่จะระบุให้ได้ว่าการเมืองมีความสำคัญอย่างไรต่อปัจเจกบุคคล (Reynold, 1974: 136)

ความเกี่ยวข้องทางการเมืองหรือความสนใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์อย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้เขียนหนังสือเรื่อง The American Voter พบว่า ร้อยละ 96 ของผู้ตอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองระดับสูงจะไปเลือกตั้งในปี 1956 ในขณะที่ร้อยละ 22 ของผู้ตอบที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมืองน้อยที่สุดมีความกังวลที่จะไปใช้สิทธิ์ ความเกี่ยวข้องที่สูงมีโอกาสที่จะก่อให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นมาได้ นอกเหนือจากการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ปัจจัยที่ทำให้คนมีความเกี่ยวข้องทางการเมืองมากน้อยต่างกันนั้นมักจะมีความสัมพันธ์กับสถานภาพทางสังคม ระดับการศึกษา เพศและปัจจัยลักษณะทางจิตวิทยา (Reynold, 1974: 137)

จากที่กล่าวมาแล้ว ความสนใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการเปิดรับสื่อและการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของพลเมือง หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าความสนใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากการศึกษาที่ผ่านมาได้มีงานบางชิ้นที่ได้ยืนยันถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวอย่างเช่นการศึกษาของ Dominic L. Lasora ที่นอกจากจะทดสอบตัวแปรความมีประสิทธิภาพของตนเอง แล้ว ยังได้มีการศึกษาตัวแปรความสนใจทางการเมืองอีกตัวแปรหนึ่ง ซึ่ง Lasora พบว่าความสนใจทางการเมืองเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่มีผลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง โดยไม่สนใจต่อกระแสความคิดเห็นส่วนใหญ่ (Lasora , 1991: 131)

ขณะที่ Yang ก็ได้นำตัวแปรความสนใจทางการเมืองไปเป็นหนึ่งในตัวแปรที่ทดสอบความสัมพันธ์กับการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะของคนเกาหลีใต้ โดยศึกษาเปรียบเทียบในเมืองที่เป็นศูนย์กลางทางการเมืองและเมืองที่อยู่ชายขอบหรือห่างไกลจากกระแสการเมือง ผลการศึกษานั้นพบว่าความสนใจทางการเมืองเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ทำให้คนเกาหลีใต้แสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะได้ (Seungchan Yang, 1997: i)

4.3 ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม (political and social trust)

ความไว้วางใจทางการเมือง

แนวคิดความไว้วางใจทางการเมืองและความไว้วางใจทางสังคมเป็นส่วนประกอบหลักที่สำคัญของสังคมประชาธิปไตย ในฐานะที่เป็นเครื่องแสดงถึงพฤติกรรมทางการเมือง ถ้าปราศจากความไว้วางใจทางการเมืองแล้ว ซึ่งรวมถึงความเชื่อที่ว่าระบบจะทำงานเพื่อประชาชนแล้ว การกระทำใดๆก็ตามที่เกิดขึ้นก็อาจจะดูไร้ค่าไปในทันที ในทำนองเดียวกัน หากปราศจากซึ่งความไว้วางใจทางสังคมแล้วก็อาจจะนำไปสู่การรับรู้ที่คนอื่นๆทำทุกอย่างก็เพื่อประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น ซึ่งอาจจะไปหยุดยั้งการรับรู้ของปัจเจกบุคคลว่าคนอื่นๆก็อาจจะทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมหรือเป้าหมายร่วมกัน

ขณะที่มีการพบว่า ความไว้วางใจทางการเมืองต่ำ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าความไม่ไว้วางใจทางการเมืองสูงนั้นสามารถเห็นได้จากการตอบสนองจากทัศนคติในทางลบที่มีต่อรัฐบาล ซึ่งความไม่ไว้วางใจนี้เกิดมาจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างผลงาน (output) ของรัฐบาลกับความคาดหวังของพลเมือง

นอกจากนั้น Robert A. Dahl ยังได้ศึกษาพบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกไว้วางใจทางการเมืองกับพฤติกรรมทางการเมือง กล่าวคือ หากพลเมืองของชุมชนการเมืองใดมีความโน้มเอียงไปในทางบวกหรือชื่นชอบต่อระบบการเมืองก็จะส่งผลทำให้พลเมืองมีความจงรักภักดีต่อระบบการเมืองนั้น หากพลเมืองในชุมชนการเมืองใดมีทัศนคติ ความรู้สึกและประเมินค่าต่อระบบการ

เมืองในชุมชนการเมืองของตนเป็นกลางๆหรือเฉยๆ พลเมืองในชุมชนการเมืองนั้นก็จะวางตัวอยู่ห่างหรือเพิกเฉยต่อการเมือง แต่ถ้าหากพลเมืองของชุมชนการเมืองใดมีความโน้มเอียงไปในทางลบหรือไม่ชื่นชอบต่อระบบการเมืองก็จะส่งผลทำให้พลเมืองมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมตีตัวออกห่างจากการเมือง (Dahl, 1966: 353)

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าความไว้วางใจทางการเมืองมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์กับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือการเข้าร่วมถกเถียงอภิปรายในประเด็นทางการเมืองหรือประเด็นสาธารณะอื่นๆ กล่าวคือหากปัจเจกบุคคลมีความไว้วางใจทางการเมืองในระดับต่ำ บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆน้อย แต่หากปัจเจกบุคคลนั้นมีความไว้วางใจทางการเมืองสูง บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากตามไปด้วย

ความไว้วางใจทางสังคม

หากจะกล่าวถึงแนวคิดความไว้วางใจทางสังคมแล้ว จำเป็นต้องกล่าวถึงแนวคิดต้นทุนทางสังคม (social capital) ของ Robert Putnam ควบคู่กันไปด้วย เพราะว่าแนวคิดความไว้วางใจทางสังคมถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของแนวคิดต้นทุนทางสังคม

ต้นทุนทางสังคม หมายถึง โครงสร้างพื้นฐานทางสังคม (social infrastructure) ซึ่งสังคมได้ค่อยๆสะสมผ่านทางกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลและเป็นโครงสร้างที่สามารถเพิ่มระดับความยึดเหนี่ยวและความมีประสิทธิภาพทางสังคมให้ดีขึ้นโดยการทำให้เกิดความร่วมมือกัน ซึ่ง Putnamกล่าวไว้อีกว่าหากต้นทุนทางสังคมถูกบ่อนทำลายลง ณ ที่ใด ก็ย่อมหมายความว่าพลเมืองก็จะขาดความสามารถที่จะแก้ปัญหาของส่วนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่สามารถทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายของส่วนรวมได้

Putnam มองว่าลักษณะสำคัญที่ทำให้คนเข้ามามีส่วนร่วมและทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นเกิดมาจากองค์ประกอบ 3 ประการคือ เครือข่ายชีวิตทางสังคม (social life network) ขนบจารีต (norms) และความไว้วางใจ (trust)

ความไว้วางใจทางสังคม คือท่าทีหรือความโน้มเอียงทางอารมณ์ของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอื่นๆในชุมชน คนที่มีระดับความไว้วางใจทางสังคมสูงแสดงให้เห็นถึงบุคคลนั้นมีความรู้สึกเชื่อมโยงและเชื่อมั่นคนในชุมชนเดียวกัน แม้ว่าจะไม่รู้จักคุ้นเคยกันก็ตาม และมีแนวโน้มที่จะร่วมมือทำงานกับกลุ่มคนในชุมชนเพื่อแก้ปัญหาให้กับท้องถิ่นของตนเอง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความไว้วางใจทางสังคมทำให้พลเมืองสามารถเอาชนะปัญหาของส่วนรวมได้

จากมุมมองของ Putnam จึงอาจกล่าวได้ว่าสังคมที่มีการสะสมต้นทุนผ่านทางความไว้วางใจกันก็ย่อมจะทำให้พลเมืองเกิดจิตสำนึกสาธารณะที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมืองและกิจกรรมของพลเมืองมากตามไปด้วย เช่น การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์กรสาธารณะต่างๆ

การเข้าร่วมประชุมถกเถียงในเรื่องสาธารณะ การพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง รวมถึงการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เป็นต้น

4.4 ความตระหนักในหน้าที่พลเมือง (civic duty)

หน้าที่ของพลเมือง หมายถึงความรู้สึกที่ว่าคนมีพันธะหน้าที่ทางสังคมที่จะต้องมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความเกี่ยวข้องกักิจกรรมประชาธิปไตยด้วย (Carpini, 2004: 405) ในการทำความเข้าใจกับแนวคิดหน้าที่ของพลเมืองจำเป็นต้องมีการทำความเข้าใจกับแนวคิด 2 เรื่องมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับคำว่าหน้าที่พลเมือง แนวคิดดังกล่าวก็คือ แนวคิดเรื่องประชาสังคมและแนวคิดเรื่องพลเมือง

เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2543: 21) ได้ให้ความหมายของคำว่าประชาสังคมไว้ว่า หมายถึง เครือข่าย กลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ สถาบันและชุมชนที่มีกิจกรรมหรือมีการเคลื่อนไหวอยู่ระหว่างรัฐ (states) กับปัจเจกชน(individuals) โดยจุดเน้นของประชาสังคม ได้แก่

1. ไม่ชอบและไม่ยอมให้รัฐครอบงำหรือบงการ แม้ว่าจะยอมรับความช่วยเหลือจากรัฐและมีความร่วมมือกับรัฐได้ แต่ก็สามารถชี้นำกำกับและคัดค้านรัฐ ได้พอสมควร

2. ไม่ชอบลัทธิปัจเจกชนนิยมสุดขั้ว ซึ่งส่งเสริมให้คนเห็นแก่ตัว ต่างคนต่างอยู่ แข่งแย่งแข่งขันกันจนไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หากแต่สนับสนุนให้ปัจเจกชนรวมกลุ่มรวมหมู่และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยไม่ปฏิเสธการแสวงหาหรือปกป้องผลประโยชน์เฉพาะส่วน เฉพาะกลุ่ม

ในกระบวนการของประชาสังคม สิ่งแรกที่ต้องมีการเน้นก็คือจิตสำนึกสาธารณะ (civic mind) ซึ่งหมายถึงความสำนึกใฝ่ใจและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ รวมถึงความเคารพและห่วงใยในสมบัติส่วนรวม ทั้งนี้โดยตระหนักถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับทั้งตนเองและส่วนรวม “ส่วนรวมในจิตสำนึกดังกล่าวมิใช่ครอบครัวยุติมิตร คนรอบข้างหรือชุมชนละแวกบ้านตนเองเท่านั้น หากรวมไปถึงคนอื่นๆ อีกมากมายที่อยู่ห่างไกลออกไป แม้จะไม่รู้จักและเคยเห็นหน้า แต่ก็รู้้อยู่ว่าเป็นส่วนหนึ่งของ “สังคม” ที่ตนสังกัด

แม้ว่าประชาสังคมจะเริ่มหรือมีพื้นฐานมาจากกลุ่ม ชมรม สมาคม ซึ่งจำนวนไม่น้อยรวมตัวกันด้วยมุ่งหวังผลประโยชน์ร่วมกัน คือจำเพาะสมาชิกในกลุ่มเท่านั้นที่ได้ประโยชน์ แต่การร่วมมืออย่างต่อเนื่องและประสานกันเป็นเครือข่ายที่กว้างขึ้นย่อมนำไปสู่สำนึกและกิจกรรมที่เป็นประโยชน์-ส่วนรวม (public goods) คือ ประโยชน์ที่บังเกิดแก่ทุกคน แม้จะไม่ได้เป็นสมาชิกหรือร่วมทำกิจกรรมนั้น เช่นถนน สะพานหรือวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่อนุรักษ์ไว้ ความเป็นประชาสังคมเกิดขึ้นเมื่อกลุ่ม ชมรมและเครือข่ายดังกล่าวมีสำนึกที่จะทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาสมบัติสาธารณะที่ใครๆก็เข้าถึงได้ โดยไม่จำกัดว่าจำเพาะตนหรือพวกตนเท่านั้นที่

ใช้ประโยชน์ได้และไม่เลือกที่จะต้องเป็นสิ่งที่ตนมีกรรมสิทธิ์ครอบครองหรือเป็นเจ้าของเท่านั้น ถึงจะดูแลรักษา

ขณะที่ Veba และ Nic ได้อธิบายว่าจิตสำนึกสาธารณะเป็นท่าทีทางการเมือง(political orientation) ที่หมายความว่า การที่คนพิจารณาว่าตัวเองเป็นผู้สนับสนุนต่อสวัสดิการของสาธารณะหรือชุมชนในภาพรวมทั้งหมด เกณฑ์การวัดว่าปัจเจกบุคคลมีจิตสำนึกสาธารณะหรือไม่ ก็คือ การตั้งคำถามถึงขอบเขตที่เขามองตัวเองในฐานะที่เป็นพลเมือง ซึ่งหมายถึงคนที่อุทิศเวลาและความพยายามให้กับความต้องการและปัญหาของชุมชน

ส่วนแนวคิดเรื่องเรื่องความเป็นพลเมืองนั้น (citizenship) เอนก เหล่าธรรมทัศน์ได้เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของคำ 3 คำที่ดูเผินๆแล้วจะมีความคล้ายคลึงกัน แต่ในข้อเท็จจริงแล้วมีนัยยะที่แตกต่างกันอย่างมา คือ คำว่าประชาชน (people) ราษฎร (subject) และพลเมือง(citizenship) คำว่า “ประชาชน” หมายถึงคนที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง ในสมัยโบราณนั้นประชาชนเป็นไพร่หรือทาสเกือบทั้งหมด หมายถึงมีสถานะที่ต่ำ เป็นลูกน้อง เป็นข้าช่วงใช้ของขุนนางหรือเจ้าที่ดิน การเมืองสมัยใหม่ได้ปลดปล่อยประชาชนจากการเป็นไพร่หรือทาสให้กลายเป็นเสรีชนที่มีสถานะทางกฎหมายเท่าเทียมกัน รวมเรียกอดีตไพร่ อดีตทาสและขุนนาง เจ้าที่ดิน รวมทั้งชนชั้นใหม่ๆทั้งหลายว่า “ราษฎร” ในความหมายของผู้ที่ต้องเสียภาษีให้กับรัฐ และต้องยึดถือปฏิบัติตัวตามกฎหมายของบ้านเมืองเช่นกัน

ในประเทศตะวันตกนั้นการเปลี่ยนแปลงการปกครองให้เป็นระบอบประชาธิปไตย ก็คือการเปลี่ยนราษฎรให้เป็นพลเมือง โดยความหมายของพลเมืองนั้น คือราษฎรที่นอกจากเสียภาษีและปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมืองแล้ว ยังต้องมีบทบาทและอำนาจ บทบาททางการเมือง คือ อย่างน้อยมีสิทธิไปเลือกตั้ง แต่ที่ยิ่งไปกว่านั้นคือ มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นต่างๆต่อทางการบ้านเมือง ทั้งยังมีสิทธิเข้าไปร่วมในการทำกิจต่างๆเพื่อส่วนรวมร่วมกับรัฐด้วย ราษฎรนั้นเป็นฝ่ายรับกฎหมาย นโยบายและกิจการหรือกิจกรรมของรัฐ พลเมืองนั้นอาจเป็นฝ่ายรุกเพื่อเรียกร้องกฎหมาย นโยบายและกิจการของรัฐตามที่ตนเองเห็นพ้องต้องกัน ราษฎรที่ดั้นนั้นเป็นฝ่ายรับและว่านอนสอนง่าย ส่วนพลเมืองที่ดั้นนั้นต้องเป็นฝ่ายรุกได้และต้องไม่เฉื่อยเนือย หากเป็นคนที่อยากมีส่วนร่วม อยากเข้าช่วยทำและสามารถเข้าทำการต่างๆแทนรัฐได้มากพอควร ราษฎรนั้นจะคิดว่าตนเองเป็นผู้ย่อย ส่วนพลเมืองจะคิดว่าตนมีสิทธิ มีเสียง มีส่วนร่วมในบ้านเมือง (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2543: 26-27)

หากกล่าวถึงความสัมพันธ์ของแนวคิดทั้งสองแล้ว แนวคิดเรื่องประชาสังคมและความเป็นพลเมืองมีความเกี่ยวโยงกันในแงุ่มที่ว่าสมาชิกของประชาสังคมต้องรู้สึกว่าเป็นพลเมือง ซึ่งพร้อมที่จะเข้าไปทำงานบางส่วนแทนรัฐ ไม่ใช่รู้สึกแต่อาศัยพึ่งพิงรัฐ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งประชาสังคมประกอบด้วยสมาชิกหรือพลเมืองที่กระตือรือร้น เอาการเอางาน ถกเถียงร่วมกันในประเด็นร่วมกันของสังคมหรือเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม (ธีรยุทธ บุญมี, 2547: 19) ดัง

นั้น หน้าที่ของพลเมือง ก็คือการตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จะส่งผลกระทบต่อหรือเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยรวม อีกทั้งยังมีพันธะ (commitment) ที่จะต้องเข้าร่วมกับรัฐในการดูแลทุกข์สุขของตนเองและชุมชน

4.5 ความอดกลั้นทางการเมือง (political tolerance)

ความอดกลั้นทางการเมืองมีความหมายถึงความเต็มใจที่จะอดทนต่อฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองหรือกลุ่มการเมืองนอกกลุ่ม ความอดกลั้นทางการเมืองเห็นได้ชัดจากการสนับสนุนเสรีภาพของพลเมืองต่อกลุ่มการเมืองที่นอกกลุ่ม เช่นเสรีภาพที่จะพูดในที่สาธารณะ หรือเสรีภาพที่จะสอนในโรงเรียน ในขณะที่ความไม่อดกลั้นทางการเมืองหมายถึงความเต็มใจที่จะฉีกหรือยกเลิกเสรีภาพของพวกนอกกลุ่มออกไป (Karpov, 1999: 389)

ความอดกลั้นทางการเมืองถูกมองว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย Gouws (1996: 23) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ความอดกลั้นทางการเมืองมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความเต็มใจของคนที่อดทนต่อฝ่ายตรงข้าม ซึ่งหมายรวมถึงว่าจำเป็นต้องมีการขยายสิทธิเสรีภาพของพลเมืองไปให้กับฝ่ายตรงข้ามด้วย และหมายรวมถึงการมีความเท่าเทียมในกระบวนการทั้งในเรื่องของกฎเกณฑ์และการนำมาปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความอดกลั้นเป็นความเต็มใจที่จะขยายเสรีภาพไปยังคนที่มีความเห็นที่แตกต่างด้วย

หนึ่งในการศึกษาเรื่องของความอดกลั้นที่มีอิทธิพลมากที่สุดเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาในปี 1950 โดย Stouffer การศึกษาครั้งนั้นพบว่าคนอเมริกันมีระดับความไม่อดกลั้นสูงต่อกลุ่มที่อยู่ฝ่ายตรงข้าม Stouffer ได้สำรวจทัศนคติของสาธารณชนที่มีต่อคอมมิวนิสต์และดูว่าคนอเมริกันจะขยายสิทธิทางการเมืองไปสู่กลุ่มที่เป็นคอมมิวนิสต์หรือกลุ่มที่ถูกสงสัยว่าเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ โดยการศึกษาครั้งนี้ได้วิเคราะห์ผลกระทบของระดับการศึกษา อาชีพและเพศที่มีต่อความอดกลั้นทางการเมือง

วิธีนี้ได้ถูกนำมาใช้เมื่อปลายทศวรรษ 1970 และต้นทศวรรษ 1980 เมื่อ Sullivan และคณะได้พยายามวิเคราะห์ข้อสงสัยถึงการลดลงของความไม่อดกลั้นในประเทศสหรัฐอเมริกาว่าเป็นจริงตามนั้นหรือไม่ โดยเขาได้ใช้วิธีการที่แตกต่างออกไปจากวิธีการของ Stouffer กล่าวคือ แทนที่จะกำหนดเป้าหมายเดียว คือคอมมิวนิสต์เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น แต่ผู้ศึกษากลุ่มต่างๆที่หลากหลาย ตั้งแต่กลุ่มการเมืองที่เป็นพวกขวาจัด ไปจนถึงพวกซ้ายจัด รวมถึงกลุ่มการเมืองอื่นๆอีกด้วย เช่นกลุ่มรักร่วมเพศ เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษานี้ปรากฏออกมาว่า การลดลงของระดับความไม่อดกลั้นของคนอเมริกันนั้นเป็นเรื่องไม่จริง คำอธิบายผลการศึกษานี้ก็คือว่าคนอเมริกันให้ความไม่อดกลั้นต่อกลุ่มต่างๆไม่เท่ากัน (Rivero, Kotze and du Toit, 2002: 170)

โดยทั่วไปแล้ว วิธีการศึกษาหรือการวัดความอดกลั้นทางการเมืองสามารถจำแนกออกมาได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (Sotelo, 2000: 185-186)

1) ความอดกลั้นทางการเมืองถูกนิยามในความหมายของสิทธิที่จะไม่เห็นพ้อง (right to dissent) การวัดความอดกลั้นในกลุ่มนี้จะวัดจากระดับการสนับสนุนหลักการที่เป็นนามธรรมเสรีภาพในการพูด (free speech) และขยายไปสู่กลุ่มการเมืองที่ไม่เห็นพ้องหรือเห็นต่างออกไปในสถานการณ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น ประชาชนจะต้องมีเสรีภาพที่จะวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลของตนเองได้

2) ความอดกลั้นทางการเมืองในกลุ่มนี้หมายถึงสิทธิที่จะไม่เห็นพ้อง (right to dissent) กับสิทธิอีกอย่างหนึ่ง Jones ได้หมายรวมถึงความเท่าเทียมกันทางเชื้อชาติและทางเพศ ในลักษณะเช่นผู้หญิงมีสิทธิที่จะทำงานหรือสิทธิที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างเท่าเทียมกันกับผู้ชาย และสิทธิที่จะมีความสำคัญอย่างเท่าเทียมในชาติสำหรับคนกลุ่มน้อย

3) ในกลุ่มสุดท้าย ความอดกลั้นทางการเมืองถูกนิยามในแง่ของความเต็มใจที่จะขยายสิทธิที่หลากหลายตามหลักการพื้นฐานปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Right) ซึ่งวิธีวัดในกลุ่มนี้เกิดมาจากการปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่ของ Sullivan, Piereson และ Marcus (1982) ซึ่งมองความอดกลั้นในแง่ของความเต็มใจที่จะขยายสิทธิไปสู่กลุ่มทางสังคมการเมืองที่ชอบนน้อยที่สุด (least-liked socio-political group)

ตามคำนิยามนี้ได้ใช้วิธีการวัดความชอบนน้อยที่สุดเป็นตัวบ่งชี้ความอดกลั้น การวัดนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้ตอบเลือกกลุ่มที่พวกเขาชอบนน้อยที่สุด จากนั้นผู้ตอบก็จะถูกตั้งคำถามเฉพาะกลุ่มนี้ที่ผู้ตอบเลือก ทุกคนจะถูกถามว่าพวกเขาจะอดกลั้นต่อกลุ่มที่พวกเขาเกลียดมากที่สุดหรือไม่

จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่องความอดกลั้นทางการเมืองในสังคมประชาธิปไตย จากหลักฐานเชิงประจักษ์พบข้อมูลที่มีความสอดคล้องกันในระดับสูง 2 ประการ คือ (Guerin and Pelletier, 2000: 4-5)

- ประชาชนที่มีความอดกลั้นมากที่สุดจะสนับสนุนบรรทัดฐานและการปฏิบัติตามประชาธิปไตยมากกว่า

- ประชาชนที่มีความอดกลั้นมากที่สุดจะมีความไว้วางใจระหว่างบุคคลในระดับสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด และก็จะรับรู้ว่าคุณค่าจากบุคคลอื่นน้อยกว่า

หากกล่าวตามนัยยะของแนวคิดความอดกลั้นทางการเมืองแล้ว ปัจเจกบุคคลที่มีความอดกลั้นทางการเมืองในระดับสูง ย่อมจะเป็นบุคคลที่ยอมรับความแตกต่างหรือความหลากหลายทางความคิดที่ปรากฏอยู่ในสังคมได้ แม้ว่าความคิดเห็นนั้นจะไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของตนเองก็ตาม ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า แม้ในสถานการณ์ที่กระแสดูเหมือนจะเป็นลบหรือเป็นกระแสความคิดเห็นที่ตรงข้ามกับความคิดเห็นของตนเอง ปัจเจกบุคคลนั้นก็ยังมีแนวโน้มที่จะมีความเต็มใจแสดงความคิดเห็นออกมาได้ เพราะความเชื่อมั่นและยอมรับในความต่างนั่นเอง

5. สรุปแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในการก่อตัวของสาธารณมติในการเมืองและวัฒนธรรมไทยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อทดสอบปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจ็บในสังคมไทย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาตัวแปรลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมและความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย ในฐานะเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น

สำหรับตัวแปรทางวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม (individualism) และแบบกลุ่มนิยม (collectivism) ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง (independent self-construal) และแบบพึ่งพากัน (interdependent self-construal) เป็นตัวบ่งชี้ลักษณะทางวัฒนธรรมดังกล่าว นอกจากนี้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยยังได้เพิ่มเติมแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย (low context communication) และอิงบริบทมาก (high context communication) และแนวคิดพฤติกรรมความขัดแย้ง (conflict style) มาเป็นเกณฑ์ที่ใช้ประกอบการระบุถึงความเป็นวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยม

ส่วนกลุ่มตัวแปรแนวคิดเรื่องความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยที่ผู้วิจัยได้เพิ่มเข้ามาศึกษาในฐานะเป็นตัวทำนายการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะนั้น ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์บรรทัดฐานและคุณค่าในประเพณีประชาธิปไตย 5 ประการ คือความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (political efficacy) ความสนใจทางการเมือง (political interest) ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม (political and social trust) ความตระหนักในหน้าที่พลเมือง (civic duty) และความอดกลั้นทางการเมือง (political tolerance) เป็นตัวบ่งชี้ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยของปัจเจกบุคคล โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. การรับรู้ที่ตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยที่

1.1 การรับรู้ที่ตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมในปัจจุบันมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

1.2 การรับรู้ที่ตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมในอนาคตของสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

2. ความกลัวของมนุษย์มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยที่

2.1 ความกลัวการโคດเคี้ยวมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

2.2 ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

2.3 ความกลัวการเสียน้ำมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

3. การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยที่

3.1 การเปิดรับสื่อโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

3.2 การเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

3.3 การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

4. ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยที่

4.1 ความสนใจในประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

4.2 การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

4.3 การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

5. ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม, ในขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม โดยที่

5.1 บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม, ในขณะที่บุคลิกภาพแบบพึ่งพาความสัมพันธ์ในทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

5.2 พฤติกรรมสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม, ในขณะที่พฤติกรรมสื่อสารแบบอิงบริบทมากมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

5.3 พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม, ในขณะที่พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอมและแบบเลี่ยงการเผชิญหน้ามีความสัมพันธ์ในทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

6. ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่ประเด็นสาธารณะ โดยที่

6.1 ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

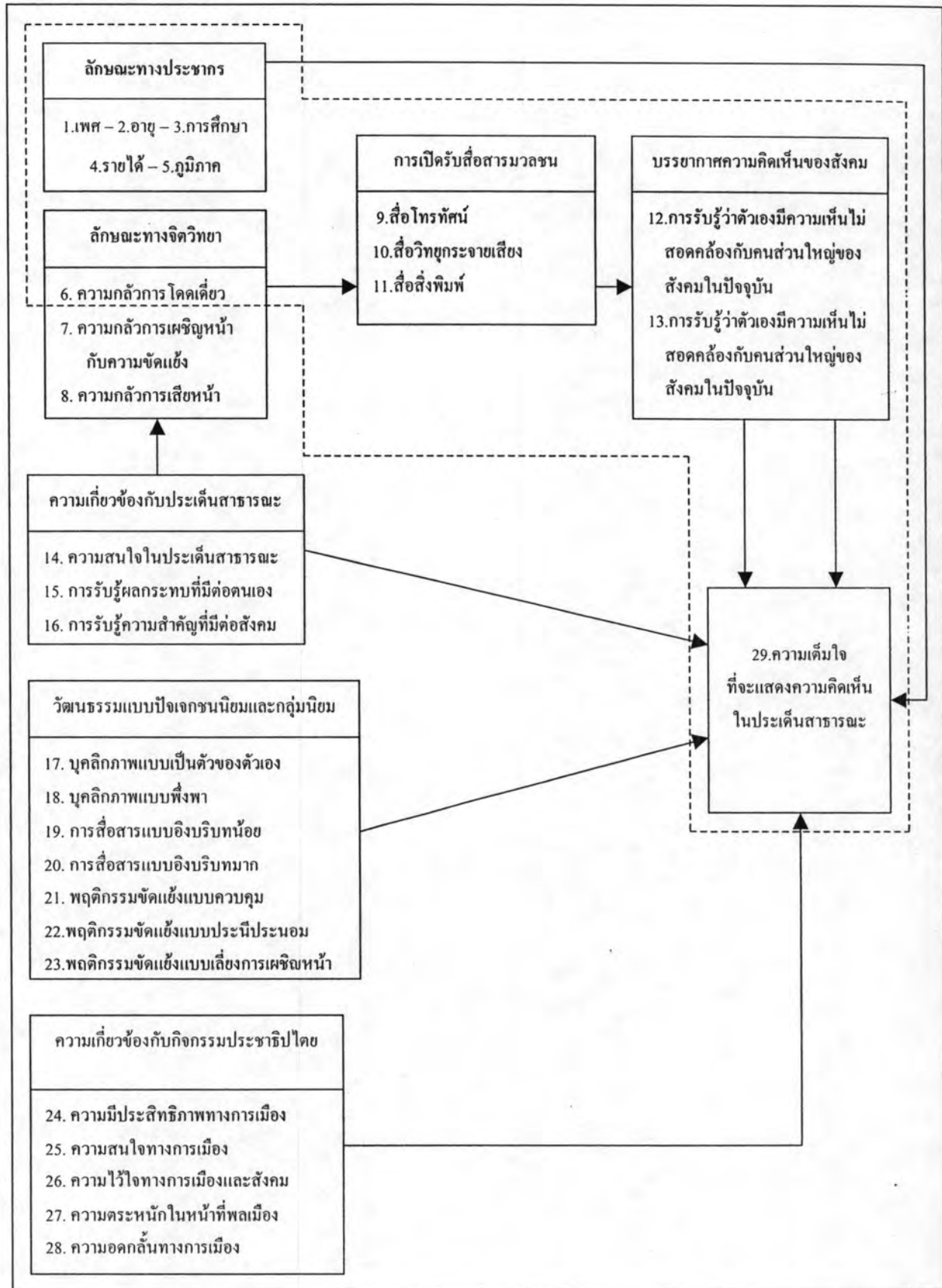
6.2 ความสนใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

6.3 ความไว้วางใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

6.4 ความตระหนักในหน้าที่พลเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

6.5 ความอดกลั้นทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หมายเหตุ ----- (เส้นประ) หมายถึง ตัวแปรเดิมตามทฤษฎีวงกลมเกี่ยวกับความเจ็บ